

MOTIONER OCH FÖRSLAG

ÅRSMÖTESHANDLINGAR • SUNNE 2013

AMNESTY
INTERNATIONAL

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2013

ÅRSMÖTET FÖRESLÅS JOBBA I TVÅ PÅVERKANSTORG ENLIGT FÖLJANDE INDELNING:

PÅVERKANSTORG 1: 13.00-15.15

- 1.1 Julian Assange och en svensk garanti mot en utlämning till USA
- 1.2 Angående tortyr av fångar i Israel och Palestina
- 1.3 Förslag till motionsberedning inför årsmöte
- 1.4 Inre demokrati och motionernas hantering
- 1.5 Motion om granskningskommitténs roll och funktion
- 1.6 Motion gällande formulering i valberedningens riktlinjer
- 1.7 Motion gällande valberedningens sammansättning
- 1.8 Stadgeändringsförslag från styrelsen om generalsekreteraren
- 1.9 Förslag från styrelsen om medlemsavgifternas storlek 2014
- 1.10 Förslag från styrelsen angående onlineval av förtroendevalda
- 1.11 Förslag från styrelsen om resolution till ICM om Amnestys kärnvärden

PÅVERKANSTORG 2: 15.45-17.45

- 2.1 Angående brott mot mänskligheten under Vietnamkriget
- 2.2 Erkännande av Halabjamassakern som folkmord
- 2.3 Etablering av ungdomsgrupper i landsortsdistriktet
- 2.4 Fast personal som blir experter på sitt område
- 2.5 En folder om grupperna årliga aktiviteter
- 2.6 Nya reklamkampanjer på TV, omfattande individer som räddats av Amnesty
- 2.7 Regelbundna rapporter till media om urholkning av asylrätten
- 2.8 "Tack för bidraget"
- 2.9 Ett årligt besök av styrelserepresentanter eller distriktet till grupperna
- 2.10 Inför arvoderad sektionsstyrelse
- 2.11 Styrelseledamöters ersättare och medhjälpare
- 2.12 Stadgeändringsförslag från styrelsen om begränsad mandattid
- 2.13 Förslag om avskaffande av personalrepresentanten och dennes suppleant och utökande av antalet ledamöter valda av årsmötet till Amnestyfondens styrelse m.m.

Sent inkommen motion: Förslag om resolution till ICM om analys av MR-bistånd

Bilagor: Referenser (till 1.1)
Referenser (till 1.2)
Sammanfattning av intervjuer (till 1.5)
Resolution till ICM - Amnestys kärnvärden (till 1.11)
Resolution till ICM - Schweiz (till Sent inkommen motion)

1.1 JULIAN ASSANGE OCH EN SVENSK GARANTI MOT EN UTLÄMNING TILL USA

I denna motion föreslår vi att svenska Amnestysektionen verkar för att Sveriges regering lämnar garantier, som förhindrar att Julian Assange utlämnas till USA - dels på grund av att Julian Assanges verksamhet inom Wikileaks måste betraktas som politisk, dels på grund av att Sverige är bunden av Europakonventionen, vilken förbjuder utvisning till länder som tillämpar inhumana bestraffningar.

I november 2010 häktades Wikileaks talesman Julian Assange i sin frånvaro av Stockholms tingsrätt misstänkt för allvarliga brott. Två veckor senare greps han i England, då han självmant infann sig på polisstationen. Assange överklagade beslut om en utlämning till Sverige. Då detta misslyckades sökte Assange asyl på Ecuadors ambassad i London, där han nu befinner sig som politisk flykting sedan augusti 2012. Assange har förklarat att han är villig att komma till Sverige för förhör, om han garanteras att inte vidare utlämnas till USA.

Julian Assange har med Wikileaks avslöjat lögner och mörkläggning av krigsförbrytelser som ingen annan nyhetsförmedling gjort tidigare. Därför genomför en åklagarmyndighet - "Grand jury" - i USA sedan 2010 en omfattande brottsutredning mot Wikileaks i syfte att framställa ett åtal. Anklagelsepunkterna hemlighålls. Mot den bakgrunden uppmanade Amnesty International* förra året (27/9 - 2012) Sverige att utfärda en sådan garanti. Nicola Duckworth, utredningschef på Amnesty, påpekar att en utlämning skulle innebära risk för "allvarliga kränkningar". En garanti skulle "bryta dödläget" och skulle också ge rättvisa till de två kvinnor som riktat anklagelser mot Assange.

Sverige vägrar. Varför? Sverige har ett utlämningsavtal med USA. Men avtalet förbjuder utlämning av politiska (militära) skäl. Vidare är Sverige - enligt Europakonventionen om mänskliga rättigheter förpliktigt att vägra utlämna en person som löper risk att utsättas för tortyr eller inhuman behandling. USA:s vicepresident Joe Biden har utpekat Julian Assange som "högteknologisk terrorist". Försäkringar om en human behandling mot denna bakgrund saknar trovärdighet.

USA har ratificerat FN:s konvention mot tortyr. Denna utfästelse har USA inte hållit. Ingen ansvarig för de amerikanska tortyrprogrammen har ställts till ansvar. Ingen som torterats och som senare visat sig vara oskyldig har fått gottgörelse. Istället förföljs whistle blowers – d.v.s. personer som avslöjar myndigheters mörkläggning av brott mot lagar och mänskliga rättigheter. Under nuvarande presidentperiod har fler whistle blowers åtalats än någonsin tidigare.

För 11 år sedan överlämnade Sverige två asylsökande egyptier till USA. Egyptierna transporterades med ett CIA-plan till Egypten, där de under flera år utsattes för en omänsklig behandling. En oberoende kommitté konstaterade att Sverige brutit mot FN:s konvention mot tortyr. Har Sverige lärt sig något av detta? Tveksamt. Ingen har dömts. Påståendet att regeringen i förväg inte kan garantera immunitet mot åtal är fel (se referenser nedan)*. Svensk domstol prövar bara om det föreligger ett juridiskt hinder för en utlämning. Svenska regeringen avlog oktober 2007 en begäran om utlämning till Ryssland. En rysk medborgare misstänktes för att ha deltagit i en kidnappning i Tjetjenien. Tidigare hade Högsta domstolen funnit att det inte fanns något hinder mot utlämning. Regeringen sa dock nej på grund av situationen i Tjetjenien. I slutändan är frågan om en utlämning en politisk fråga. Regeringen har sista ordet. England tillämpar samma förfaringssätt. När Augusto Pinochet besökte landet begärde en spansk domare att han skulle utlämnas för krigsbrott. Domstolarna kom fram till att det inte fanns något lagligt hinder för en utlämning. Men engelska regeringen stoppade den av politiska skäl.

USA:s "Grand jury" vet att Sverige inte utlämnar personer misstänkta för politiska överträdelser. Anklagelser och brottsrubriceringar kommer därför sannolikt anpassas efter svensk lagstiftning. Sedan år 2000 har Sverige gått med på samtliga utlämningskrav från USA.

Kampen för mänskliga rättigheter förutsätter en informerad allmänhet. Vreden över sexanklagelserna har kidnappats för andra syften. Det är därför angeläget – inte bara utifrån de konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige ratificerat – utan även mot de två kvinnor som anklagat Assange – att den svenska rättsprocessen får ett avslut. Oavsett vad Assange gjort i Sverige, så bör han få löfte om att inte utlämnas till ett land där han – likt whistleblowern Bradley Manning – sannolikt kommer att utsättas för en inhuman behandling. Även om Högsta domstolen konstaterar att inget hinder för en utlämning föreligger, så kan regeringen vägra verkställa denna.

Se bilaga 1 för referenser.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att svenska Amnestysektionen verkar för att Sveriges regering lämnar garantier, som förhindrar att Julian Assange utlämnas till USA.

/För Amnestygrupp 39 i Uppsala,
Leif Elinder

STYRELSENS YTTRANDE

Sektionens beslut och sedermera offentliga uttalande att inte ställa sig bakom Amnesty Internationals uppmaning till Sverige att utfärda garantier föregicks av en omfattande diskussion mellan sektionen och det internationella sekretariatet (IS).

Svenska sektionens uttalande löd:

Svenska sektionen av Amnesty International ställer sig inte bakom det sätt på vilket organisationen har formulerat sig kring frågan om garantier. Svenska sektionen anser inte att det vare sig är lämpligt eller möjligt att kräva av den svenska regeringen att ge garantier för att Assange inte utlämnas till USA. Amnesty Internationals primära fokus är den svenska förundersökningen och att Julian Assange, genom att vara på plats i Sverige, kan medverka till att anklagelserna om brott kan utredas vidare. För det fall USA i ett sådant senare läge skulle komma att begära Julian Assange utlämnad för brott kopplad till Wikileaks, kommer Amnesty International att vända sig emot en utlämning på grund av den risk för att han i USA skulle komma att utsättas för allvarliga kränkningar av sina mänskliga rättigheter.

Styrelsen vill understryka att den svenska sektionen har arbetat mycket hårt med frågan om diplomatiska försäkringar sedan hösten 2001, och inte minst i förhållande till Sverige. Den svenska regeringen beslutade den 18 december 2001 avslå ansökningar om asyl och hänvisade till att man erhållit "diplomatiska garantier" från Egypten och att de två egyptiska männen Ahmed Agiza och Mohammed El Zary därför kunde avvisas dit utan att riskera att utsättas för tortyr. Beslutet och det sätt på vilket avvisningen genomfördes har blivit synnerligen kritiserat såväl i Sverige som internationellt och däribland av Europarådet, FN:s särskilde rapportör om tortyr, FN:s kommitté mot tortyr och FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna. Styrelsen anser att det skulle vara mycket olämpligt - och skadligt för Amnestys trovärdighet - att i vissa sammanhang kraftigt ta avstånd från diplomatiska försäkringar och i andra sammanhang uppmana till att man använder sådana.

Efter det att svenska sektionen samma dag som IS uttalande, gått ut med vårt uttalande fick sekretariatet mycket starkt stöd via mejl och telefon från bland andra folkrättsjurister, forskare, journalister och enskilda

Amnesty medlemmar.

Reaktionerna på det meddelande som gick ut från IS var dessutom mycket starka och kom från bland andra folkrättsjurister och forskare, men även media. Reaktionerna gällde att Amnesty som organisation går ut och kräver garantier/diplomatiska försäkringar samtidigt som det är just vad vi i andra sammanhang allvarligt kritiserar, exempelvis i fallet med Ahmed Agiza och Mohammed El Zary som nämndes ovan. Det fanns också reaktioner på att Amnesty kräver något som inte kan uppfyllas med mindre än att man bryter mot grundlagen och mot principen om det rättsliga systemets oberoende. Ytterligare mycket starka reaktioner gällde just de två kvinnor som anmält Julian Assange för sexuella övergrepp och att denna begäran på garanti ytterligare spår på den kritik som riktats mot anmälarna i främst de sociala medierna.

Styrelsen vill för klarhetens skull ge en kort kronologisk resumé angående Julian Assange och Sverige. Julian Assange kom till Sverige sommaren 2010. Ett av de skäl som han angav var att han ville undersöka möjligheterna att bosätta sig här permanent och för Wikileaks server att "hostas" här. Julian Assange ansökte också om uppehållstillstånd i Sverige den 18 augusti. Detta var månader efter att Bradley Manning gripits och fängslats i USA. Vid detta tillfälle valde Julian Assange att inte ansöka om asyl (skydd) i Sverige utan enbart om uppehållstillstånd. Detta var innan han anmäldes till polisen av två kvinnor för att ha begått sexuella övergrepp. Efter det att anmälningarna blev offentliga och efter det att han kallats till polisen för förhör, lämnade Julian Assange Sverige och reste till Storbritannien där han uppgav att anklagelserna om sexuella övergrepp var falska och att det enbart var ett sätt för USA att få tag på honom på grund av Wikileaks.

Vad gäller möjligheterna till utlämning, existerar dessa i såväl Storbritannien som i Sverige. Utlämningsförfarandet i Sverige regleras genom lagen om utlämning som får sägas nå upp till de krav som kan ställas på en rättssäker procedur. Det är riktigt som motionärerna skriver att regeringen har sista ordet - i de fall Högsta Domstolen inte redan har ansett att det skulle stå i strid med svensk lag och våra internationella förpliktelser att utlämna en person. Vad gäller det tjetjenska fall som motionärerna hänvisar till torde det vara samma fall i vilket sektionen intervenerade med ett enskilt yttrande om riskerna för att personen ifråga i Ryssland skulle komma att utsättas för allvarliga kränkningar av sina mänskliga rättigheter. Ett liknande yttrande skulle Amnesty kunna inge även när det gäller Julian Assange för det fall han skulle begäras utlämnad från Sverige till USA. Julian Assange skulle också kunna klaga på en eventuell utlämning till USA, från Sverige eller från Storbritannien, till Europadomstolen.

Motionärerna har hänvisat till ett antal länkar som styrelsen inte anser sig inom ramen för detta svar kunna kommentera. Styrelsen vill bara understryka att mycket har skrivits och sagts om detta. En bra och kort överblick av de juridiska frågorna kan fås genom att läsa professorn i folkrätt vid Stockholms Universitet, Pål Wranges blogg, "Kommentarer om folkrätt och internationell politik".

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

1.2 ANGÅENDE TORTYR AV FÅNGAR I ISRAEL OCH PALESTINA

Den israeliska sjukvården mörkar om tortyr utförd av säkerhetstjänsten Shin Bet. Det framgår av en rapport framlagd för ett år sedan av Public Committee Against Torture in Israel (PCATI) och Physicians for Human Rights – Israel (PHR).

Rapporten, baserad på över 100 undersökta fall, pekar ut olika former av inblandning i tortyr, såsom bristande dokumentation av tortyrfall, avstående från att rapportera misstankar om övergrepp mot fångar, överlämnande av medicinsk information till förhørsledare och återlämnande av offer till deras torterare (1).

Redan 1996 kritiserades Israel av Amnesty International för att på ett systematiskt sätt använda tortyr vid förhör

av fångar. I ett beslut i Israels högsta domstol i september 1999 förbjöds flera former av tortyr, men samtidigt lämnades dörren öppen för att under särskilda omständigheter, »nödsituationer«, använda förbjudna metoder för att avvärja »tickande bomber« (2).

Under 2012 satt närmare 5 000 palestinska fångar i israeliska fängelser, varav nio kvinnor och ca 190 barn. De flesta av barnen var dömda för stenkastning mot israeliska soldater och militärfordon. Nio av fångarna var palestinska parlamentariker, utsedda i allmänna och demokratiska val. 320 fångar hölls i »administrativt förvar«, utan rättegång eller dom.

Enligt PCATI utsätts de flesta fångar fortfarande för tortyr och misshandel. Man använder ögonbindlar och handfängsel, sätter fångar i plågsamma kroppsställningar, använder sparkar och slag, extrem värme och kyla, påträngande ljud och ljus, sömn deprivation och kränkningar som att spotta på eller dra fången i håret. Det israeliska fängelsesystemet använder sig också frikostigt av internering i isoleringscell, utan möjlighet till besök av anhöriga och advokater, och förra året genomfördes en hungerstrejk bland fångarna i protest mot förhållandena (1).

Sedan år 2001 har PCATI följt upp över 700 fall av anmälningar rörande tortyr av fångar. I de flesta fall har myndigheterna helt enkelt förnekat att tortyr förekommit. I en mindre del av ärendena, ungefär 15 procent, har man erkänt övergrepp men motiverat detta med »nödvärn«. Inte ett enda fall har lett till någon rättslig påföljd (2).

Även barn omfattas av tortyren. I en rapport till FN:s Kommitté mot tortyr konstaterar den palestinska grenen av Rädda Barnen (DCI-Palestine), efter genomgång av vittnesmål av 311 barn som hållits i israeliskt militärt förvar, att 95% av barnen hade försetts med handfängsel och 90% med ögonbindlar. 75% hade utsatts för fysiskt våld, och över hälften för olika hot och förödmjukelser. 60% hade arresterats mellan midnatt och gryning, 63% spärrats in i fängelser inne i Israel, 58% »erkänt» under förhör och 29% skrivit på dokument som de inte kunnat läsa (3).

FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, som Israel undertecknat, stadgar att »Inga som helst särskilda omständigheter, vare sig krigstillstånd eller krigshot, inre politisk instabilitet eller annan allmän nödsituation får anföras för att rättfärdiga tortyr« (artikel 2) (4).

Enligt Barnkonventionen får inget barn utsättas för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling och bestraffning (artikel 37), och Fjärde Genèvekonventionen förbjuder uttryckligen Israel att fängsla palestinska barn från Västbanken inne i Israel (artikel 76).

World Medical Association (WMA) slog i sin Tokyodeklaration fast att läkare inte ska »uppmuntra, hantera konfidentialitet kring all personlig medicinsk information« (artikel 3) (5).

Det israeliska läkarförbundet (IMA) förnekar helt att läkare deltar i någon form av tortyr (6). Utifrån detta anser det svenska läkarförbundet det »utsiktslöst» att agera mot IMA, för att få organisationen suspenderad ur WMA så länge missförhållandena kvarstår (7).

Även den palestinska myndigheten på Västbanken, och den palestinska regeringen i Gaza, gör sig skyldiga till tortyr av palestinska fångar. Enligt Human Rights Watch mottog den oberoende palestinska Kommissionen för Mänskliga Rättigheter bara under det senaste året 102 klagomål om tortyr av fångar i Gaza och 91 fall på Västbanken (8). Inget av dessa fall har veterligen utretts.

Israel är enligt sitt associationsavtal med EU förbundet till »respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska principer» (8). Något sådant avtal finns i nuläget inte med palestinierna.

Se bilaga 2 för referenser.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att Amnesty under det kommande verksamhetsåret uppmärksammar frågan om tortyr av palestinska fångar i Israel och Palestina,

att frågan aktivt kommuniceras med parterna i konflikten,

att kontakt tages med de svenska och israeliska läkarförbunden med krav på åtgärder mot läkares medverkan i tortyr,

att Amnesty kräver av EU att man, om missförhållandena inte omedelbart rättas till, tills vidare suspenderar handelsavtalet med Israel.

/Gunnar Olofsson
Amnestymedlem i Borås

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens oro över situationen för fångar i Israel och de ockuperade palestinska områdena. Situationen för de tusentals palestinska fångar som hålls fängslade av Israel har under många år lyfts av Amnesty i såväl rapporter, uttalanden, blyxtaktioner och olika kampanjer. Mellan februari 2012 - februari 2013 publicerade Amnesty drygt 90 rapporter, pressmeddelanden och aktioner om situationen i Israel och de palestinska ockuperade områdena. Detta är en mycket hög siffra, med Amnestymått mätt, och visar också hur allvarligt Amnesty ser på situationen. Många av dessa dokument tar också specifikt upp behandlingen av fångar alltifrån de fångar som sitter fängslade i "administrativt förvar" i årtal utan vare sig åtal eller rättegång, till den utbredda användningen av isoleringsstraff och förbudet för fångar att ta emot besök av sina familjer. Det finns väl dokumenterat av Amnesty och andra organisationer hur den israeliska säkerhetstjänsten, ISA, utsätter palestinska fångar för grov tortyr och misshandel, särskilt under de inledande förhören för att tvinga fram "erkännanden". Dessa förhör kan pågå i veckor och fångarna får inte tillgång till advokat.

Under 2012 uppmärksammade Amnesty särskilt den hungerstrejk som genomfördes av 2 000 palestinska fångar i protest mot den behandling de utsattes för. Amnesty har också vid flera tillfällen lyft situationen för de palestinska fångar som hålls fängslade av den palestinska myndigheten på Västbanken och av Hamas i Gaza. Även där har vi framfört stark kritik mot den oacceptabla behandling de utsätts för inklusive tortyr, bristfälliga rättegångar och när det gäller Gaza även dödsdomar och avrättningar.

Svenska Amnestys Hälso- och sjukvårdsgrupp arbetar ständigt med Amnestyären om övergrepp av och mot sjukvårdspersonal runt om i världen. Genom denna specialgrupp har sektionen vänt sig till Svenska läkarförbundet, som i sin tur vänt sig till det i israeliska läkarförbundet angående frågan om påstådd medverkan av israeliska läkare vid tortyr. Israeliska läkarförbundet är, liksom det svenska, medlem av World Medical Association som förbjuder läkares medverkan i tortyr och arbetar mycket med att spåra brott mot Tokyodeklarationen. Någon palestinsk läkarorganisation finns ej med i organisationen. Vi har ännu ej erhållit något svar direkt på Hälso- och sjukvårdsgruppens förfrågan i detta ärende men vet att israeliska läkarorganisationen kraftfullt förnekar läkares inblandning i tortyr. Vår specialgrupps egna efterforskningar har hittills inte givit vid handen vare sig israeliska eller palestinska läkares medverkan i tortyr.

Vad gäller den fjärde att-satsen har Amnesty International en princip om att aldrig uppmana till bojkott eller upphävande av handelsavtal. Denna princip grundar sig på beslut fattade av den internationella rörelsen. Enda undantaget är i väpnade konflikter då Amnesty kan ställa sig bakom ett vapenembargo då det beslutats av FN:s säkerhetsråd, eller kräva ett vapenembargo då vapen används för att kränka mänskliga rättigheter.

Som framgår av ovanstående är arbetet mot tortyr i Israel och de palestinska områdena redan en högt prioriterad fråga, som också svenska sektionen arbetar med, både vad gäller uttalanden, aktioner ställda till myndigheter och lobbyarbete gentemot bland annat EU och FN.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

1.3 FÖRSLAG TILL MOTIONSBEREDNING INFÖR ÅRSMÖTE

Vid flera årsmöten där vi varit med har motioner lämnats in som under diskussion i beredningsgruppen kommit att få en annan inriktning utifrån att motionären har fått sakupplysningar, fått andra förslag eller att motionären inte (kunnat) delta i beredningsgruppen med mera, vilket innebär att i plenum kan en ny lydelse av motionen presenteras. En lydelse som övriga medlemmar inte tagit del av. Bra idéer riskerar att tappas bort för att de inte presenteras på "rätt sätt". Idéer som inte är i Amnestys åtagande tas upp och tar sin lilla tid att behandla i onödan.

Förslag 1: Att alla motioner finns på den interna hemsidan med möjlighet till att under 2 veckor (i mars) chatta/kommentera förslaget. Motionären får sedan finslipa sitt förslag som lämnas till styrelsen (mars/april) för att deras synpunkt ska tas tillvara innan årsmötet (maj).

Förslag 2: att en motionskommitté utses med uppgift att ge motionärer feedback innan inlämnandet. Vinst; Motioner som är mer genomarbetade och förankrade i organisationen inför årsmötet.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att uppdra åt styrelsen att se över en lämplig lösning för att motioner ska kunna bearbetas mer innan årsmötet.

/Distrikt Gästrikland-Dalarna
Åsa Jacobs, DO

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärernas uppfattning om behovet av att se över motionshanteringen och har vid flera tillfällen de senaste åren diskuterat frågan. Gällande förslag ett är detta något som redan till årets årsmöte delvis är genomfört. Motionerna och förslagen läggs upp i det medlemsforum som lanseras i samband med det att årsmöteshandlingarna skickas ut till alla deltagare, grupper och distrikt. Där finns möjligheten att diskutera de inkomna motionerna. Eftersom de i år kommer ha tryckts upp i handlingarna när medlemsforumet lanseras finns tyvärr inte möjligheten för motionärerna att finslipa förslagen innan årsmötet, men det är inte omöjligt att öppna upp för den möjligheten i framtiden. Däremot kan ändringsförslag och andra synpunkter tas med som inspel i debatten på årsmötet redan i år.

Gällande förslag två anser styrelsen att det är en god idé att se hur en motionskommitté på bästa sätt kan förverkligas. Det är viktigt att i ett sådant förslag ta hänsyn till vilken roll en sådan kommitté ska ha. Det finns många frågetecken som behöver besvaras, exempelvis vilken makt en sådan kommitté ska ha att göra förändringar i inskickade motioner. Ska de bara föreslå förbättringar eller ska de till och med kunna neka att motionen tas upp till behandling, t ex med motiveringen att frågan inte är en årsmötesangelägenhet? Hur ska en sådan kommitté utses och vilka ska ingå? Styrelsen anser att det vore bra att få medlemmarnas synpunkter i dessa frågor för att till nästa årsmöte kunna presentera ett så genomarbetat och väl förankrat förslag som möjligt. Därför vore det bra om årsmötet diskuterar den typen av frågeställningar och eventuellt förtydligar uppdraget till styrelsen i

en något mer specificerad att-sats.

Styrelsen föreslår årsmötet att bifalla motionen.

1.4 INRE DEMOKRATI OCH MOTIONERNAS HANTERING

De inför varje årsmöte inkomna motionerna brukar granskas, vilket är befogat. I vissa fall omformuleras delar av motionerna under kriterier som dock inte alltid tydligt klargörs för varken motionärerna eller Amnestys övriga medlemmar. Den luddighet som för närvarande råder kring hanteringen av motionerna leder ibland till osäkerhet, missförstånd och andra obehagliga situationer för de inblandade.

Sannolikt är det så att de allra flesta medlemmar i Amnesty International är medvetna om att yttrandefrihet inte innebär att vad som helst skulle kunna få uttryckas. Tvivelsutan är det befogat att granska de inkomna motionerna. Icke desto mindre är det för Amnesty Internationals inre demokrati nödvändigt att rutinerna kring motionerna tydligt skall framgå, inte minst vad eventuella omformuleringar anbelangar. Årsmötet och dess motioner är av central betydelse för Amnesty Internationals inre demokrati. Motionernas hantering behöver därför uppmärksammas, tydliggöras och motiveras noggrant.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att den under årsmötet 2013 nyvalda styrelsen offentligen klargör under kalenderåret 2013 vilka kriterier som kommer att styra eventuella omformuleringar i de motioner som medlemmarna kommer att skriva inför årsmötet 2014,

att information om var den mest aktuella förteckning över dessa kriterier kan läsas skall årligen införas i bland annat varje kalenderårs sista eller nästsista nummer av både »Insats» och »Styrelsen informerar»,

att den ovannämnda kriterieförteckningen årligen granskas av sektionens styrelse och vid behov uppdateras före varje årsskifte inför det följande årsmötet,

att ingen motion skall omformuleras utan föregående samråd med den aktuella motionären; sådant samråd skall inledas strax efter det att beslut tagits om att motionen behöver omformuleras och för varje omformulering skall motionären informeras om orsaken till varför omformuleringen anses vara nödvändig,

att varje beslut om behovet av att omformulera en viss motion skall tas i god tid före spridningen av årsmöteshandlingarna.

/Saašha Metsärantala, Umeå

STYRELSENS YTTRANDE

De gånger förändringar föreslås i motioner handlar det om att reda ut oklarheter, grammatiska fel eller i vissa fall strukturera om något i motionstexten, med det enda syftet att motionärens budskap ska vara så tydligt och lättförståeligt som möjligt för årsmötet. I det fall något annat skett har det varit av misstag. I dagsläget finns en praxis att inte ändra något i de motioner som skickas in till sekretariatet utan att motionären först konsulteras och ger sitt medgivande till den föreslagna förändringen. Gör motionären inte det kommer ändringen inte att göras.

Distrikt Gästrikland/Dalarna har till årets årsmöte lämnat in en delvis liknande motion angående hur motionshanteringen kan förbättras inför kommande årsmöten. Deras förslag innebär att styrelsen uppdras att "se över en lämplig lösning för att motioner ska kunna bearbetas mer innan årsmötet". Styrelsen har valt att föreslå att

Årsmötet bifaller den motionen och anser att motionärens förslag skulle kunna beaktas som viktiga frågeställningar att ta hänsyn till ifall styrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag till nästa år om en motionskommitté. Styrelsen föreslår därför motionären att inarbeta förslagen om vilka rutiner som bör gälla för att ändra i motioner, i det förslag som läggs i motion 1.3 om en motionskommitté.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

1.5 MOTION OM GRANSKNINGSKOMMITTÉNS ROLL OCH FUNKTION

Granskningskommittén (GK) presenterar muntligt och skriftligt vid årsmötena en rapport, som också vanligen kommenteras av styrelsen. Vi har under några år upplevt en frustration över att rapporten presenteras och sedan läggs till handlingarna i stort sett utan diskussion eller andra åtgärder. Därför bestämde vi oss för att försöka fundera över granskningskommitténs roll och funktion.

Vi som undertecknar motionen hade från början olika erfarenheter av och olika synpunkter på frågan – och det har vi delvis fortfarande. Vi startade arbetet med att utarbeta en "intervjuguide" som vi först själva besvarade och så diskuterade vi våra olika svar.

Därefter har vi under hösten 2012 intervjuat ett drygt tiotal medlemmar med erfarenheter från styrelse och/eller granskningskommittén, ett par enskilda medlemmar med endast grupperfarenhet samt nio distriktsstyrelser eller distriktsombud. Ytterligare några har varit tillfrågade men inte svarat. Vi har skickat våra frågor per e-post och även ringt upp per telefon. Dessutom har vi undersökt hur en del andra organisationer har ordnat motsvarande roll i sina organisationer. Vi har sammanfattat delar av intervjuerna i bilaga 3 som finns tillgänglig i slutet av detta häfte.

Motionen innehåller några alternativa förslag för årsmötet att ta ställning till:

- A) Avskaffa Granskningskommittén och ersätt den med ett "Ekonomi och granskningsutskott" under ordförandeskap av sektionens styrelsens kassör
- B) Behåll Granskningskommittén men ändra direktiven
- C) Avskaffa Granskningskommittén helt
- D) Behåll Granskningskommittén precis som den är

Vi anser att en ändring av något slag bör genomföras så att det arbete som företroendevalda inom sektionen gör verkligen används och kommer till nytta.

/Elin Ekström, Distriktsstyrelsen i Göteborg
Christine Pamp
Gill Widell, Grupp 326

FÖRSLAG A: AVSKAFFA GRANSKNINGSKOMMITTÉN OCH INRÄTTA ISTÄLLET ETT "EKONOMI- OCH GRANSKNINGSUTSKOTT"

Årsmötet i 1995 Borlänge beslutade att inrätta ett finansutskott för den svenska sektionen och vid årsmötet 1996 antogs direktiv och sektionens första finansutskott valdes. De ursprungliga direktiven såg ut så här:

Finansutskottet ska följa upp och för medlemmarna redovisa Svenska sektionens och Svenska Amnestifondens räkenskaper och förvaltning genom att:

- granska att verksamheten bedrivs i enlighet med Amnestys stadgar, med intentioner och mål i handlingsplanen, med årsmötesbeslut och med övriga beslut som är styrande för verksamhetens inriktning
- granska att verksamheten löpande utvärderas och rapporteras till berörda

- granska utfallet av och eventuella avvikelser i sektionens och fondens budget, dess orsaker och det resultat dessa har för svenska Amnesty
- granska att verksamheten bedrivs i ändamålsenliga former och med ändamålsenliga rutiner
- granska att berörda delar av sektionen erhåller relevant information om verksamheten och den ekonomiska utvecklingen
- vara remissinstans i frågor inom Finansutskottets verksamhetsområde
- skriftligen och löpande rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till respektive styrelse
- skriftligen rapportera om sin verksamhet, sina iakttagelser och slutsatser till årsmötet avseende det föregående verksamhetsåret och till budgetmötet såvitt avser sektionen, avseende det innevarande räkenskapsårets första och andra tertial.

Dessutom ska Finansutskottet utföra särskilda granskningar eller utredningar på uppdrag av årsmöte eller av budgetmötet.

1997 i Uppsala beslutade årsmötet att ändra namnet på Finansutskottet till granskningskommittén, men inga förändringar gjordes i direktiven.

Granskningskommitténs nuvarande direktiv antogs av årsmötet 2010 och reviderades av styrelsen enligt årsmötesbeslut i mars 2012. De skiljer sig inte på någon väsentlig punkt från de ursprungliga direktiven från 1996.

När styrelsen presenterade förslaget om att inrätta det ursprungliga Finansutskottet 1995 var det med motiveringen att Finansutskottet skulle ha en verksamhetsinriktning som motsvarade det internationella finansutskottet (Financial Control Committee). Den internationella strukturen har sedan dess förändrats väsentligt och någon internationell motsvarighet till vår granskningskommitté finns inte längre.

Sedan 2009 finns inte längre någon vald kommitté med uppgift att granska den internationella styrelsen. Den internationella styrelsen har istället en permanent finans- och revisionskommitté (Financial and Audit Committee - FAC) med två medlemmar som är direkt valda av det internationella rådsrådet.

Mycket har också förändrats i den svenska sektionen sedan granskningskommittén inrättades för arton år sedan. Sektionen har expanderat både vad gäller antal medlemmar, anställda och ekonomisk omfattning men framför allt beträffande verksamhetsområden. När granskningskommittén inrättades var Amnesty fortfarande en organisation med några få kärnområden för verksamheten. Sedan många år tillbaka arbetar vi mot kränkningar av alla mänskliga rättigheter, vilket väsentligt har breddat verksamheten men också ökat kraven på vår förmåga att planera och prioritera våra resurser. För att på ett korrekt och effektivt sätt kunna granska sektionens verksamhet och ekonomi måste de som väljs för uppgiften därför vara mycket insatta inte bara i den svenska sektionens handlingsplaner och årsmötesbeslut utan även ha goda kunskaper om motsvarande internationella processer.

Sektionens och den internationella rörelsens utveckling ställer också mycket höga krav på den ideella styrelse som väljs av årsmötet och har det övergripande ansvaret för sektionens ekonomi och verksamhet. För att garantera att sektionen lever upp till de krav och förväntningar som ställs på organisationen från medlemmar, allmänhet, den internationella rörelsen och inte minst de vars rättigheter vi arbetar för, måste våra enskilda styrelseledamöter besitta en både bred och djup kunskap inom en mängd olika områden. De måste också alltid ha tillgång till korrekt information och vägledning för att leva upp till sitt juridiska förvaltningsansvar. Detta ansvar vilar av naturliga skäl tyngst på sektionens ordförande och kassör.

I en vinstdrivande organisation har oftast alla styrelseledamöter en bakgrund inom ekonomi- och ledarskap. I en ideell organisation som Amnesty har oftast bara ett fåtal av styrelsens medlemmar sådan bakgrund. Det innebär att ett mycket stort ansvar ofta hamnar på kassören att ensam informera och vägleda styrelsen i frågor som rör ekonomistyrning och riskhantering.

Med en allt mer komplicerad verksamhet och organisationsstruktur, samt ett medlemsantal som närmar sig 100.000 ökar naturligtvis också kraven på styrelse och sekretariat för att säkerställa transparens och tillgänglighet för alla – såväl medlemmar, givare och allmänhet.

Att avskaffa Granskningskommittén och ersätta den med ett "Ekonomi och granskningsutskott" under ordförandeskap av sektionstyrelsens kassör kräver flera stadgeändringar, där **fetad** text är tillägg och överstruken text, se nedan.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att avskaffa Granskningskommittén och att ändra i svenska sektionens stadgar enligt följande:

7.4 Följande handlingar skall utsändas till alla grupper, distrikt och årsmötesdeltagare samt göras tillgängliga för medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet:

...

• ~~granskningskommitténs rapport om det föregående årets verksamhet~~

...

7.5 Förslag till årsmötets dagordning upprättas av styrelsen. Följande ärenden skall alltid finnas upptagna:

...

• ~~val av granskningskommitté: a) tre ordinarie ledamöter b) en suppleant~~ **val av en medlem till sektionens permanenta ekonomi- och granskningsutskott för en tid av två år**

...

12.2 Styrelsens förvaltning och sektionens räkenskaper skall granskas av de revisorer ~~och den granskningskommitté som utsetts av årsmötet~~. Dessa har rätt att, närhelst de önskar, ta del av alla de handlingar som rör sektionens verksamhet och ekonomi.

att uppdraga åt styrelsen att tillsätta ett permanent ekonomi- och granskningsutskott under ledning av sektionens kassör,

att styrelsens ekonomi- och granskningsutskott skall ha en sammansättning som garanterar styrelsen den ekonomiska och juridiska expertis, överblick och vägledning som krävs för att styrelsen i sin tur ska kunna garantera att sektionens verksamhet alltid och i alla delar bedrivs klanderfritt både ur ett juridiskt och etiskt perspektiv,

att styrelsens ekonomi- och granskningsutskott primärt ska ha till uppgift att bereda och vägleda styrelsen i frågor som rör ekonomistyrning, budget- och verksamhetsuppföljning, riskbedömning och riskhantering,

att två av medlemmarna i styrelsens ekonomi- och granskningskommitté representerar medlemskåren och väljs av årsmötet för en tid av två år enligt stadgeändringsförslaget ovan (första året väljs två medlemmar varav den med flest röster väljs på två år och den andra på ett år, därefter väljs en medlem per år på två år),

att uppdraga åt styrelsen att utreda behovet av en medlemsombudsman för att öka transparensen och tillgängligheten i sektionen.

FÖRSLAG B: BEHÅLL GRANSKNINGSKOMMITTÉN MEN ÄNDRA DIREKTIVEN

En kontrollmekanism som granskar både beslutsfattandet och det operativa arbetet bör vara en del av strukturen i varje demokratisk organisation. Även om svenska Amnesty's arbete idag fungerar bra är syftet med en sådan kontrollmekanism att förhindra framtida problem och konflikter. Arbetet med att granska hur organisationen styrs fyller en viktig funktion i fråga om organisationens trovärdighet, både utåt gentemot allmänheten men framför allt gentemot de medlemmar som stödjer Amnesty ekonomiskt samt de som lägger ner tid och energi på ideellt arbete och därmed direkt påverkas av hur organisationen styrs.

Debatt och kritik är både nyttigt och önskvärt även i en organisation där förtroendet är stort för valda beslutsfattare och därför bör medlemmarna uppmuntras att diskutera organisationens styrning. Som det ser ut i dag är dock årsmötet med sitt pressade tidsschema inte ett forum där medlemmar med lätthet kan uttrycka sina åsikter. Då GK:s rapport på årsmötet följs av frågan om att bevilja styrelsen ansvarsfrihet lämnar förhållandet mellan styrelsen, GK och årsmötet inget utrymme för konstruktiv kritik. Det måste gå att kritisera och diskutera styrelsens arbete utan att det leder till sådana drastiska åtgärder.

Utöver ökad transparens inom organisationen skulle en ny form av granskningskommitté som arbetar mer genom dialog med olika parter i organisationen kunna fungera som ett stöd både för styrelsen och engagerade medlemmar. Ett nytt dialogbaserat arbetssätt skulle även kunna bryta upp den stiltje som uppstår då kommitténs rapport läggs till handlingarna varje år.

Många av de frågor som ställs av medlemmarna på årsmötet uppfattas ofta vara av operativ karaktär och hänskjuts därför till sekretariatet. Det tycks dock råda en del otydligheter kring hur en fråga avgörs vara av operativ eller strategisk karaktär. Det finns också en risk med att beslut blir av operativ karaktär då de hänskjuts till sekretariatet även om de inte från början hade den tydliga definitionen. Ibland kan klara besked inte heller ges ifrån sekretariatets sida och medlemmarnas frågor förblir då obesvarade.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att styrelsen i samarbete med GK tar fram tydliga riktlinjer för kontinuerlig dialog mellan styrelsen, GK och organisationens medlemmar,

att styrelsen, i samarbete med GK, till nästa årsmöte utreder nya former för att behandla granskningskommitténs rapport på årsmötet,

att se över hur glapp i beslutsfattande från både styrelsens och sekretariatets sida kan redas ut och åtgärdas,

att styrelsen skapar en tydligare definition av vad som ska ses som operativt respektive verksamhetsledande beslutsfattande.

FÖRSLAG C: AVSKAFFA GRANSKNINGSKOMMITTÉN HELT

Att avskaffa Granskningskommittén helt kräver flera stadgeändringar, där överstruken text är vad som föreslås tas bort, se nedan.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att avskaffa Granskningskommittén och att ändra i svenska sektionens stadgar enligt följande:

7.4 Följande handlingar skall utsändas till alla grupper, distrikt och årsmötesdeltagare samt göras tillgängliga för medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet:

...

• ~~granskningskommitténs rapport om det föregående årets verksamhet~~

...

7.5 Förslag till årsmötets dagordning upprättas av styrelsen. Följande ärenden skall alltid finnas upptagna:

...

• ~~val av granskningskommitté: a) tre ordinarie ledamöter b) en suppleant~~

...
12.2 Styrelsens förvaltning och sektionens räkenskaper skall granskas av de revisorer och den granskningskommitté som utsetts av årsmötet. Dessa har rätt att, närhelst de önskar, ta del av alla de handlingar som rör sektionens verksamhet och ekonomi.

FÖRSLAG D: BEHÅLL GRANSKNINGSKOMMITTÉN PRECIS SOM DEN ÄR

Då detta förslag inte ändrar någonting, krävs inget beslut och således ingen att-sats.

STYRELSENS YTTRANDE

Det är medlemmarna som genom årsmötet bestämmer hur granskningen av sektionens ekonomi och verksamhet - och därmed också styrelsens och sekretariatets arbete - ska ske. Därför är det inte styrelsens roll att förorda någon av ovanstående modeller. Vi vill ändå framföra att vi anser att Granskningskommittén har en mycket viktig roll i sektionen och tycker därför att den bör finnas kvar i någon form och inte avskaffas helt, som alternativ C föreslår. Vi vill också lyfta att kassören redan idag har en tung roll i sektionen. Styrelsen ser därför att det är av vikt att kassörens arbetsbörda inte ökar ytterligare, oavsett vilket förslag årsmötet väljer.

Under en följd av år har den externa granskningen av den ideella sektorn skärpts och sektorn själv har genomfört en rad åtgärder för att förbättra och säkerställa kvaliteten i arbetet och öka transparensen och insynen i organisationernas verksamhet. Det här är ett arbete som med fördel görs av organisationerna tillsammans, dels för att det är viktigt att allmänheten känner ett förtroende för den ideella sektorn och dess verksamhet som helhet, dels för att det är ett arbete som är oerhört resurskrävande och därför omöjligt för organisationerna att bedriva på egen hand. Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII, ca 140 medlemsorganisationer med 90-konto) bedriver därför ett intensivt arbete på området, bland annat gentemot stiftelsen Svensk Insamlingskontroll, som utfärdar 90-konton och dessutom har ett omfattande regelverk som organisationer med 90-konto måste följa.

För närvarande pågår en process inom FRII som innebär att den kvalitetskod som togs fram 2007 revideras. Förslaget är att medlemsorganisationerna årligen ska lämna en sk effektrapport om sitt arbete och att kodrapporten i sin helhet ska granskas av organisationernas revisorer, vilket inte är fallet för närvarande. Det innebär enkelt uttryckt att organisationerna på ett helt annat sätt än tidigare måste redovisa hur resurserna använts för att uppfylla ändamålet, i Amnestys fall att stoppa kränkningar av mänskliga rättigheter. Revisorererna måste dessutom, om förslaget går igenom, inte bara granska organisationernas räkenskaper utan även granska att och hur resurserna används på effektivast möjliga sätt för att uppnå ändamålet. Revisorerernas uppdrag kommer alltså att utökas och innebära en form av förvaltningsrevision. Förslaget till ny kvalitetskod behandlas av FRII:s årsmöte i slutet av maj 2013.

Till detta ska läggas att Bokföringsnämnden (BFN) beslutat att ideella föreningar från och med 2014 på ett helt annat sätt än tidigare i förvaltningsberättelsen måste redovisa effekterna av föreningens arbete och hur ändamålet främjats. Detta nya svenska regelverk för att upprätta årsredovisning enligt Årsredovisningslagen kallas K3.

Det mesta tyder alltså på att de externa revisorerernas uppdrag kommer att utökas och även omfatta granskning som traditionellt legat på medlemsrevisorer, kontrollkommittéer och andra interna organ. Det är dock styrelsens åsikt att Granskningskommittén fungerar som ett mycket värdefullt komplement till den granskning som revisorererna genomför och att det är viktigt att deras iakttagelser och rekommendationer synliggörs och diskuteras i organisationen.

1.6 MOTION GÄLLANDE FORMULERING I VALBEREDNINGENS RIKTLINJER

Årsmötet 2009 antog nya riktlinjer för valberedningen. Två meningar från de tidigare riktlinjerna rörande protokoll och minnesanteckningar föll bort. Vi tror att det var oavsiktligt och föreslår därför att dessa två meningar åter skrivs in i

riktlinjerna. Skrivningen från riktlinjerna som gällde fram till årsmötet 2009:

"Justerade protokoll ska upprättas vid valberedningens konstituerande möte samt vid det möte då förslaget till förtroendevalda beslutas. Minnesanteckningar från valberedningens övriga möten betraktas som arbetsmaterial och ska inte delges utomstående."

Vi vill också lägga till en mening om att de justerade protokollen läggs upp valberedningens plats på den interna hemsidan.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att att skrivningen om justerade protokoll respektive minnesanteckningar åter skrivs in i valberedningens riktlinjer under punkt 4, under rubriken Hela valberedningen:

Hela valberedningen

...

Justerade protokoll ska upprättas vid valberedningens konstituerande möte samt vid det möte då förslaget till förtroendevalda beslutas. Dessa protokoll läggs upp på valberedningens plats på den interna hemsidan. Minnesanteckningar från valberedningens övriga möten betraktas som arbetsmaterial och ska inte delges utomstående.

...

Valberedningen 2012/2013

Maria Lindgren, Stig Johnell, Tina Lundh, Lisa Moraeus, Anna Nilsdotter och Nina Virkkala

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen anser att valberedningens förslag är rimligt, särskilt med tanke på att det nämnda stycket oavsiktligt fallit bort från riktlinjerna. Styrelsen kan inte se några hinder i vägen för att kunna genomföra förslaget.

Styrelsen föreslår årsmötet att bifalla motionen.

1.7 MOTION GÄLLANDE VALBEREDNINGENS SAMMANSÄTTNING

Under de senaste åren har valberedningen utvecklat sina rutiner och arbetssätt. I samband med det arbetet har vi också utvärderat hur arbetet fungerar och sett över hur röstning bör ske. Därför kommer här ett förslag till förändringar av valberedningens sammansättning: Fem ordinarie och en suppleant.

Nuvarande valberedning består av tre ordinarie och tre suppleanter. En oskriven regel har varit att suppleanterna förväntas prestera lika mycket som de ordinarie samtidigt som deras röst vid en eventuell röstning väger lättare. Det vore bättre att tillsätta det antal ordinarie som arbetsbördan kräver och att låta en suppleant vara den förstärkning som behövs i det fall en ordinarie inte kan fullfölja sin period eller är frånvarande vid ett möte då röstning sker. Det blir upp till varje valberedning att avgöra om suppleanten ska vara arbetande eller inte.

Under året 2011-2012 arbetade valberedningen med fem personer, tre kallade ordinarie ledamöter och två kallade suppleanter. Det fungerade väl. Det är ena skälet till att vi i denna motion föreslår fem ledamöter. Det andra skälet är att vid omröstning är det lämpligt att vara ett udda antal i en arbetsgrupp.

Vi vill också lägga till i stadgarna att sammankallande utses internt inom valberedningen.

Detta kräver stadgeändringar, där **fetad** text är tillägg och överstruken text är vad som föreslås tas bort, se nedan.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att sektionens stadgar ändras enligt följande:

7.5 Förslag till årsmötets dagordning upprättas av styrelsen. Följande ärenden skall alltid finnas upptagna:

...

*val av valberedning: a) ~~tre~~ **fem** ordinarie ledamöter, varav en sammankallande **som utses internt** och b) ~~tre~~ **en** suppleanter*

...

att ändringen blir omedelbart justerad.

Valberedningen 2012/2013

Maria Lindgren, Stig Johnell, Tina Lundh, Lisa Moraesus, Anna Nilsson och Nina Virkkala

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen anser att valberedningens bedömning av vad som fungerar bäst för valberedningen verkar rimlig. Styrelsen kan inte heller se några hinder i vägen för att kunna genomföra förslaget.

Styrelsen föreslår årsmötet att bifalla motionen.

1.8 STADGEÄNDRINGSFÖRSLAG FRÅN STYRELSEN OM GENERALSEKRETERAREN

Sektionsstyrelsen har för avsikt att till ett kommande årsmöte göra en mer grundlig översyn och modernisering av sektionens stadgar. Men redan nu vill vi förtydliga generalsekreterarens roll i samband med att vi nu rekryterar en efterträdare på den posten.

Sekretariatet har en avgörande betydelse i vår sektion. Att generalsekreteraren leder sekretariatet nämns inte alls idag i våra stadgar. Som jämförelse kan nämnas att både sekretariatets och generalsekreterarens roll beskrivs i flera paragrafer (§§ 10-11, 44-47) i de internationella stadgarna, så att sekretariatets och generalsekreterarens betydelse för verksamheten framstår tydligt.

Vi kommer att behöva titta mer på detta och andra sektioners stadgar under arbetet med den planerade översynen av våra stadgar. Men mot bakgrund av att vi nu rekryterar en efterträdare på denna viktiga post föreslår vi redan nu ett tillägg i stadgan om hur sekretariatet leds och vem som utser vår högsta tjänsteman.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att ändra paragraf 6.5 av sektionens stadgar så att den får följande lydelse:

*6.5 För att genomföra styrelsens beslut och ge service till distrikt, grupper och medlemmar skall sektionen upprätthålla ett sekretariat, **som leds av en generalsekreterare utsedd av styrelsen.***

1.9 FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN OM MEDLEMSAVGIFTERNAS STORLEK 2014

Medlemsavgifterna i svenska Amnesty har sedan 1998 varit 240 kr/år för helbetalande och 160 kr/år för delbetalande. Sedan 2001 har sektionen medvetet satsat på att få så många medlemmar som möjligt över till autogiro. Ett medlemskap via autogiro kostar 20 kr/mån, eller 240 kr/år, och är en relativt låg "tröskel" för att komma in i organisationen. De flesta medlemmar betalar dock mer än 20 kr/mån på autogiro och bidrar på så sätt även till sektionens gåvointäkter via autogiro. En överväldigande majoritet (drygt 90%) av sektionens medlemmar betalar idag sin avgift via autogiro.

Den delbetalande avgiften omfattar efter beslut på årsmötet 2005 enbart personer under 20 år och är ett alternativ för unga som inte har möjlighet att betala via autogiro.

Mot bakgrund av den framgångsrika satsningen på medlemskap via autogiro och beslutet om delbetalande avgift från årsmötet 2005, föreslår styrelsen att medlemsavgifterna kvarstår oförändrade för år 2014.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att den helbetalande medlemsavgiften hålls oförändrad till 240 kronor per år för 2014, samt

att den delbetalande medlemsavgiften hålls oförändrad till 160 kronor per år för 2014 och omfattar personer under 20 år.

1.10 FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN ANGÅENDE ONLINEVAL AV FÖRTROENDEVALDA

Efter beslut av årsmötet 2011 tillsattes en demokratiutredning med uppdrag att ge förslag på hur deltagandet och interndemokratin kunde stärkas. Denna utredning presenterades vid årsmötet i Uppsala 2012. Utredarna föreslog bland annat att Amnesty utreder möjligheten att rösta online vid val av sektionsstyrelse, i syfte att "styrelsen för sektionen väljs av betydligt fler medlemmar och därmed har större legitimitet och tydligare mandat".

Frågan om onlineval har vid tidigare diskuterats av styrelsen vid flera tillfälle sedan 2010. Dåvarande styrelsen hänsköt senare frågan till demokratiutredningen.

Demokratiutredningen från 2012 skriver: "Styrelsen bör vidare utreda möjligheterna att genomföra val av styrelse online med resultatet att styrelsen för sektionen väljs av betydligt fler medlemmar och därmed har större legitimitet och tydligare mandat." (Slutrapport från Amnesty, svenska sektionen, demokratiutredning 2011-2012, sida 15)

Styrelsen har under 2012/13 hanterat olika delar av demokratiutredningens förslag. Frågan om val av styrelse online har diskuterats vid flera tillfällen. Vid styrelsens sammanträde i december tillsattes en miniundersökning som skulle redogöra för fördelar respektive nackdelar ur demokratiskt hänseende, med att införa onlineval av förtroendevalda.

Fokus för utredningen låg på principfrågor snarare än de tekniska detaljerna kring genomförandet eller kostnader för detta. Presentation och diskussion av utredningens resultat genomfördes vid styrelsens sammanträde i mars 2013.

Utredningen konstaterar både för och nackdelar med onlineval av sektionens styrelse.

Utredningen konstaterar att: *“Något som dock är troligt är att de förtroendevalda genom onlineröstning når “större legitimitet och tydligare mandat”. Att fler medlemmar har möjlighet att delta i valet av styrelse och andra förtroendevalda visar ju att det inte enbart är de som har råd och tid att åka på ett fysiskt årsmöte som är beredda att stödja dem.”* (Undersökning om onlineval av förtroendevalda, sidan 10) .

Samtidigt menar utredningen att det är osannolikt att betydligt fler medlemmar skulle delta i valen om möjlighet till onlineval fanns i sig. Om det däremot görs insatser för att öka intresset för valen, främst genom att få fler kandidater än platser, skulle troligen också deltagandet öka. Hur det i sin tur skulle ske finns det olika alternativ till.

Utredningen gör bedömningen att det i regel är andra frågor än personval som väcker deltagarnas intresse. Det är snarare de konkreta sakfrågorna som engagerar. Styrelsen delar denna bedömning och ser införandet av onlineval av sektionsstyrelse samt eventuellt även andra förtroendevalda som ett första steg för organisationen. I ett senare skede kan även motioner och andra beslut delvis eller helt hanteras online. Styrelsen tror dock att ett sådant förslag ligger ett antal år in i framtiden och ska föregås av en grundlig diskussion. Undersökningen om onlineval konstaterar även att ett flertal andra organisationer redan tillämpar olika lösningar för beslutsfattande online. Svenska sektionen skulle därmed inte bryta ny mark och kan dra nytta av andra organisationers erfarenheter kring det praktiska genomförandet av onlineval.

Utredningen konstaterar att den tekniska lösningarna finns och flera andra organisationer genomfört delar eller del årsmöten online. Styrelsen och i förlängningen årsmötet bör därför förhålla sig till frågan på ett principiellt plan. Sektionsstyrelsen ställde sig efter diskussion principiellt positiv till onlineval av sektionsstyrelsen.

Styrelsen gör bedömningen att möjligheten att öppna upp valet av styrelsemedlemmar för fler medlemmar överväger de eventuella nackdelar förändringen kan medföra. Ett möjliggörande av delvist deltagande via nätet sänker tröskeln för delaktighet i sektionens interndemokrati. Ett ökat deltagande i beslutsprocesserna bidrar även till att årsmötets beslut ges större förankring bland sektionens medlemmar. Steget ut på nätet kommer dock ställa andra krav på presentation av kandidater till sektionens förtroendeposter, detta bör ses som en möjlighet till utveckling snarare än ett hinder. Utredningen tar även upp risken för kuppning som kan tänkas öka om trösklarna för deltagande i beslutsfattandet sänks, risken för att kuppning skulle inträffa bedöms dock som mycket låg.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att ge sektionsstyrelsen i uppdrag att till årsmötet 2014 återkomma med ett konkret förslag till stadgeändring som möjliggör onlineröstning vid val av sektionsstyrelse - och eventuellt även andra förtroendevalda - vid årsmötet 2015.

/Sektionsstyrelsen

1.11 FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN OM RESOLUTION TILL ICM OM AMNESTYS KÄRNVÄRDEN

När hela Amnestyrelsen träffas på det internationella rådsmötet, ICM, i Tyskland i sommar vill sektionsstyrelsen lägga fram en resolution som syftar till att lyfta diskussionen om Amnestys kärnvärden (internationell solidaritet, opartiskhet och oberoende) och hur vi bäst kan säkerställa respekten för och upprätthållandet av dessa värden. Amnestysektionerna i Frankrike, Österrike och Island har redan ställt sig bakom resolutionsförslaget. Andra sektioner har uttalat sig positivt om att Sverige tar upp denna angelägna fråga.

Då motionsstoppet för ICM inföll i januari i år har styrelsen redan lämnat in en resolution i detta ärende. Det finns dock möjligheter att ändra i texten eller dra tillbaka resolutionen om årsmötet inte delar styrelsens uppfattning.

Vidare kan det visa sig finnas behov av att sammanjämka denna resolution med liknande resolutioner som lämnats in av andra sektioner/strukturer eller av andra skäl göra ändringar i texten. Det kan heller inte uteslutas att resolutionen dras tillbaka till förmån för en paneldebatt på detta tema under ICM om en sådan bedöms bättre kunna bidra till resolutionens syften. Styrelsen vill därför be årsmötet om ett öppet mandat att på ICM verka för ett beslut i denna anda. Årsmötets beslut blir därför ett övergripande inriktningsbeslut som fungerar som stöd för ICM-delegationen i de internationella diskussioner som kommer att föras inför och under ICM.

Se bilaga 4 för resolutionen i sin helhet.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att uppdra åt svenska sektionen att på ICM 2013 verka för att Amnestyrörelsen vidtar åtgärder som syftar till att säkerställa respekten för Amnestys kärnvärden inom hela rörelsen.

/Sektionsstyrelsen

2.1 ANGÅENDE BROTT MOT MÄNSKLIGHETEN UNDER VIETNAMKRIGET

Vietnamkriget är historiskt ett av de värsta brotten mot mänskligheten någonsin. Kriget kostade omkring 58 000 amerikanska soldater och 3-4 miljoner människor, de flesta civila, i Vietnam, Laos och Kambodja livet, och förödde Indokina för generationer. Brotten mot mänskligheten är väldokumenterade och innefattar bland annat:

- Terrorbombningar av samhällen och landsbygd med B52-plan
- Användande av giftiga "avlövningsmedel" som "Agent Orange"
- Napalm- och fosforbomber mot civila
- Ödeläggande av infrastruktur – bombningarna av vallarna i Haiphong
- Attacker mot sjukhus och andra skyddade mål – Bach Mai-sjukhuset m.fl.
- Fördrivning av människor till koncentrationsläger - så kallade "Strategiska byar"
- Massakrer som i byn Song My
- Tortyr – "Tigerburarna" på Con Son
- Mord på oppositionella – "Operation Phoenix"

Än idag föds barn med missbildningar till följd av gifthanvändningen under kriget, och stora områden jordbruksmark är fortfarande förgiftade och obrukbara. Ingen ansvarig, utöver någon obetydlig underlöjtnant, har dömts för något brott i samband med Vietnamkriget, trots att de skyldiga i många fall lätt kunnat identifieras. Inget krigsskadestånd har utbetalats. Det är obegripligt att en organisation som Amnesty International under så lång tid låtit bli att ta upp frågan om utkrävande av ansvar för folkmorden i Indokina. De flesta förövarna är nu väldigt gamla eller har gått ur tiden, och ärendet brådskar.

Forum för Levande Historias utställning "Middag med Pol Pot" visar hur illa det är på väg att gå. Utställningen, hyllad av Amnesty men kritiserad av många andra, ger mycket knapphändig, om ens någon, verklig information om Vietnamkriget och bakgrunden till det som senare kom att kulminera i händelserna i Kambodja under Pol Pot-regimen – händelser som nu i senfärdiga rättegångar ändå kan komma att belysas och dokumenteras för eftervärlden. Vietnamkriget, däremot, hotar att – i brist på rättsliga prövningar - glida in i historiens skuggor för att senare kunna användas av historierevisionister för att rättfärdiga nya övergrepp mot mänskligheten.

En av de sannolikt mest skyldiga till folkmorden i Indokina, USA:s dåvarande utrikesminister Henry Kissinger, lever fortfarande och kunde höras inför krigsförbrytartribunal. En motion av mig till Amnestys årsmöte 2012 att arbeta för detta avslogs med styrelsens motivering att "Med tanke på att Henry Kissinger är född 1923 och alltså är snart 90 år gammal anser vi att utsikterna att få igång en juridisk process i dagsläget är små" och att "Mot bakgrund av de begränsade resurser vi har till vårt förfogande samt att styrelsen vill efterleva våra internationella och nationella prioriteringar är detta inte en fråga som kan anses prioriterad".

Senare har styrelsen backat från åldersargumentet och skriver: "Att en person är gammal är naturligtvis inte skäl i sig för att han eller hon inte ska ställas till svars för sina handlingar". (Amnesty Press 4/2012). Återstår då resursargumentet. Det är svårt att tro att en organisation med över 91 000 medlemmar inte skulle kunna få fram en arbetsgrupp med uppgiften att åtminstone försöka få någon juridisk process till stånd – oavsett garantier för att den kan föras till ett slut. Ytterst handlar det, som sagt, om prioriteringar. Därav denna motion.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att Amnesty undersöker möjligheten att på lämpligt sätt lagföra Henry Kissinger för brott mot mänskligheten och tar initiativ till att en sådan process snarast inleds,

att i den händelse frågan om resurser kommer upp, ärendet, med tanke på dess brådskas, prioriteras framför andra liknande uppgifter.

/Gunnar Olofsson, Amnesty medlem

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens mening att Vietnamkriget innebar ett stort antal mycket grova övergrepp och kränkningar av mänskliga rättigheter. Amnesty International har tidigare verkat för att Henry Kissinger skulle förhöras om sin inblandning i militärkuppen i Chile, bland annat i samband med hans besök i Storbritannien 2002 då franska och spanska domare ville höra honom. Styrelsen är av uppfattningen att även om det inte kan uteslutas att det finns juridiska möjligheter att få denna fråga prövad, skulle en sådan utredning ta mycket stora resurser i anspråk.

Hela Amnesty har globalt beslutat om ett antal prioriteringar som vi tror är de som kommer att ge bäst effekt i vårt arbete för mänskliga rättigheter och styrelsen delar den bedömning som gjordes när dessa fastslogs. Mot bakgrund av ovanstående och de begränsade resurser vi har till vårt förfogande är detta inte en fråga som styrelsen anser att vi ska driva. Styrelsen har därmed inte ändrat uppfattning jämfört med förra året.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.2 ERKÄNNANDE AV HALABJAMASSAKERN SOM FOLKMORD

Den 5 december 2012 erkände Sveriges riksdag Halabjamassakern som folkmord. Detta skedde efter ett besök till staden Halabja, av en grupp från svenska parlamentet. Det enda gruppen gjorde var att ta emot alla bevis, som finns av tidigare utredningar, som gjorts av det irakiska parlamentet, vilket ledde till att irakiska parlamentet själv erkände Halabjamassakern som folkmord.

Jag har tidigare haft massor av motioner om ett erkännande av Halabjamassakern. Men mina motioner besvarades, i korthet, med att AI måste utreda saken innan de kan erkänna massakern som folkmord, och att AI inte har tillräckligt med resurser för att utreda saken.

Frågan är: ska ett parlament som styrs av politiker ha större ansvar för mänskliga rättigheter än AI, som innehar en ledande roll för frågor kring mänskliga rättigheter, och har arbetat och fortsätter att arbeta med att stoppa kränkningar av mänskliga rättigheter?

Utredningen av Halabjamassakern skulle inte behöva så stora resurser. Allt som krävs är ett besök av några experter från Amnesty International till staden Halabja, och ta del av de bevis som finns. Vilket skulle göra det klart för Amnesty International att bestämma om fallet.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att svenska sektionen av AI begär att internationella sekretariatet skickar en grupp av experter, för att ta del av tidigare utredningar, och besluta om den historiska massakern.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

I motioner till årsmötet 2011 och 2012 lyfte motionären fram ett av de värsta illdåden i modern tid, den massaker som utfördes på försvarslösa kurder i staden Halabja i Irak år 1988. Amnesty var en av de första organisationerna som rapporterade om denna massaker och har under årens lopp krävt att de ansvariga ska ställas till svars. Flera av dem som var ytterst ansvariga för massakern, bland annat Iraks förre president Saddam Hussein, ställdes aldrig till svars för just detta brott utan dömdes till döden och avrättades för andra brott. Efter avrättningen av Saddam Hussein har andra personer, däribland Ali Hassan al- Majeed (också kallad "kemiske Ali") dömts till döden och avrättats för brott mot mänskligheten och folkmord, bland annat för sin roll i Halabjamassakern.

Motionären yrkar på att Amnesty International ska utreda massakern i Halabja och även begära ut handlingar från de irakiska myndigheterna.

Situationen i dagens Irak är mycket allvarlig, varje vecka utförs attacker av väpnade grupper som drabbar civila i stor utsträckning. Situationen i såväl Irak som i regionen, kräver oerhört stora arbetsinsatser av det internationella sekretariatet, samtidigt som Amnesty har begränsade resurser. De satsningar som nu görs i Irak är de som har bedömts komma kunna göra störst skillnad för att förbättra situationen gällande mänskliga rättigheter.

Styrelsen ser det därmed inte som rimligt att kräva en omfördelning av de resurser som används för att agera på det som händer i dagens Irak för att istället lägga ned stora arbetsinsatser på att försöka få tillgång till dokumentation och utreda massakern i Halabja. Det har gått 25 år sedan massakern utfördes och det är inte rimligt att tro att Amnesty kommer att få tillgång till någon ny bevisning vid ett besök i Halabja. Medvetenheten om vad som skedde i Halabja är idag stor även i Irak. Massakern har också prövats av Iraks Högsta domstol som den 1 mars 2010 erkände massakern som ett folkmord, vilket är ett viktigt steg i Iraks behandling av denna fråga.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.3 ETABLERING AV UNGDOMSGRUPPER I LANDSORTSDISTRIKTEN

Ungdomsgrupperna är vitala för svenska sektionens utveckling. För närvarande finns det ca 40 stycken, framför allt i storstadsregionerna. På sekretariatet finns en anställd för att ge dem råd och stöd. Det finns gott om material för att ge dem hjälp. I Stockholm, Göteborg och Malmö, där Amnesty har kontor, finns också praktikanter som kan hjälpa till i sina distrikt. Men för oss ute i landsorten skulle det också behövas sådana resurser.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att dessa praktikanter resurser även kan utnyttjas av andra distrikt, eller,

att skapa en ny resurs som kan utnyttjas av landsortsdistriktet. Denna resurs bör vara en ungdom, som har erfarenhet av ungdomsgrupper och kan inspirera elever på högstudier och gymnasier att starta nya ungdomsgrupper.

/Distrikt Värmland/Dalsland

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärernas uppfattning om ungdomsgruppernas betydelse för organisationen. Att arbeta med att bilda grupper på skolor och universitet är både effektivt och viktigt. Under det senaste året har antalet ungdomsgrupper utanför storstäderna ökat medan antalet ungdomsgrupper i storstäderna minskat. I dagsläget

finns 1,5 tjänster som fungerar som stöd till distrikten utanför storstadsområdena (både till ungdomsgrupper och annan aktivism), tre kampanj- och aktivistsamordnare i storstäderna, samt deras praktikanter. Den pågående utredningen om de lokala gruppernas utveckling arbetar vidare med hur vi bäst kan stödja den lokala aktivismen och i Amnestys handlingsplan 2013 har vi målsättningen att bilda grupper på "vita fläckar".

Gällande första att-satsen: Ungdomspraktikanterna involveras redan idag i arbete som riktar sig utanför storstadsområdena, till exempel vid temadagar eller andra skolaktiviteter. Sekretariatet försöker alltid ställa resurser till förfogande vid förfrågningar - och i det arbetet medverkar både anställda och praktikanter men av resurs- och prioriteringsskäl är det dock inte alltid möjligt. I många fall kan sekretariatet också ge ett värdefullt stöd till medlemmar och grupper utan att någon i fysisk mening behöver närvara vid deras aktiviteter.

Gällande andra att-satsen: Intresset för Amnestys arbete och för att bilda ungdomsgrupper måste skapas lokalt. Det är både kostsamt och ineffektivt att försöka fjärrstyra verksamhet i hela landet via anställda i Stockholm. För de medlemmar och grupper som vill arbeta med att starta nya ungdomsgrupper finns mycket stöd att få via sekretariatet, dels i form av instruktioner och goda råd, dels i form av handledningsmaterial för grupper under bildande (som kommer ses över och uppdateras under våren). Styrelsen vill avslutningsvis understryka att vi ser ungdomsarbetet som en integrerad del av den övriga verksamheten på grupp- och distriktsnivå. Sektionens stöd till grupper och distrikt i form av kampanj- och ledarskapsutbildningar, möten för aktiva på distriktsnivå, rekryteringsmöten runt om i landet, Insats, Aktivisthjälpen etc. är i högsta grad relevant även för ungdomar eller dem som ger stöd till ungdomsgrupper under bildande.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.4 FAST PERSONAL SOM BLIR EXPERTER PÅ SITT OMRÅDE

Amnesty International har alltid haft riktigt bra personal. Samtidigt har AI många praktikanter, som arbetar en period utan att få något arbete. Praktikanterna har en viktig roll i sekretariatet. En del av personal byts ofta, till exempel ansvarig för kampanj, som jag kan räkna till minst tre anställda under bara år 2012. Varje anställd har arbetat en period och blivit expert på sitt arbete, sedan byts en anställd med en annan. Det skulle ha varit bättre om sekretariatet behåller sin fasta personal vid varje ansvarsområde, och höja kvalitén på sin fasta personal.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att varje ansvarsområde har praktikanter som lär sig arbetet tills dess praktikanterna behövs till arbetet.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens uppskattning av sekretariatets personal och praktikanter och det arbete de utför. I sektionens arbetsgivarstrategi slås fast att sekretariatet har som mål att erbjuda de anställda attraktiva arbeten med intressanta, utmanande och utvecklande arbetsuppgifter, goda arbetsvillkor och ett gott arbetsklimat. Det är styrelsens ansvar att ge generalsekreteraren de resurser som krävs att för att uppnå de mål Amnesty som arbetsgivare satt upp. Det är naturligtvis styrelsens önskan att de anställda ska uppfatta Amnesty som en så attraktiv arbetsplats att de stannar länge på sin anställning, samtidigt är en viss omsättning av personal av olika skäl oundviklig och rentav önskvärd. Sekretariatet har efter en rad år med ovanligt liten personalomsättning under 2012 haft en högre omsättning bland tillsvidareanställd personal än tidigare, även på chefsnivå, med längre perioder av vakanser som följd. Styrelsen beslutade därför under året tillsammans med generalsekreteraren om prioriteringar av verksamheten för att lätta på den ökade arbetsbördan för sekretariatets personal och kan nu

konstatera att samtliga vakanser är tillsatta.

När det gäller sekretariatets praktikantverksamhet är det styrelsens uppfattning att den fortsatt håller mycket hög kvalitet och praktikanterna gör viktiga arbetsinsatser för sektionen. Syftet med praktiken är dock att de ska skaffa sig yrkeskunskaper inom sina respektive arbetsområden, inte att praktikanterna ska utgöra en arbetskraftsreserv i den händelse anställda slutar. Inom vilka arbetsområden det är lämpligt att ha praktikanter är dessutom en fråga som styrelsen helt överlämnat till sekretariatet, och ytterst generalsekreteraren, att besluta om.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.5 FOLDER OM GRUPPERNAS ÅRLIGA AKTIVITETER

AI gruppernas aktiviteter ökar varje år, och en del av dessa publiceras på AI hemsida och i Insats. Tyvärr rapporterar inte alla AI-grupper sina avklarade aktiviteter med bilder och liten beskrivning av aktiviteten. Detta trots att kampanjansvarig på sekretariatet brukar uppmana grupperna att rapportera med bilder och text om sina aktiviteter.

Det skulle vara riktigt bra om AI skickar en årlig folder om svenska sektionens gruppers aktiviteter till varje grupp. De aktiva grupperna blir stolta över sina aktiviteter, och de grupper som inte är så aktiva uppmanas till liknande och fler aktiviteter.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att sekretariatet kräver skriftligen från alla sina grupper, att rapportera med bild och text om alla sina aktiviteter,

att svenska sektionen skickar årlig folder, till alla sina grupper, där alla gruppernas aktiviteter samlats.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

Precis som motionären påpekar så sker det mycket aktiviteter i grupperna och att kommunicera dessa är viktigt eftersom det ger inspiration och bekräftelse lokalt och nationellt. Det är också viktigt eftersom det påminner om att Amnestyns arbete i hög grad är medlemsburet. Styrelsen delar andemeningen med motionen.

Gällande första att-satsen: Redan idag arbetar sekretariatet med att samla in dokumentation från lokala aktiviteter, och som helhet har det skett en tydlig förbättring på det här området de senaste åren. Vi begär rapportering av olika slag från grupperna och vårt intryck är att ytterligare krav på rapportering ofta uppfattas som begränsande då det tar tid från gruppens huvudsakliga aktiviteter, att bedriva påverkansarbete för mänskliga rättigheter, samla in pengar, värva medlemmar och informera om mänskliga rättigheter.

Gällande andra att-satsen: Sektionen strävar efter att bli bättre på att uppmärksamma aktiviteter och resultaten av vårt arbete på alla nivåer inom sektionen. Vi anser dock att vi redan bedriver det arbetet via vår verksamhetsberättelse, på amnesty.se (bland annat på aktivisthjälpn), i Amnesty Press och i den årliga "Amnesty återkopplar", och att det inte finns behov av en separat rapportering i form av en folder (om vårt lokala arbete) som dessutom skulle vara både kostsam och snabbt bli inaktuell.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.6 NYA REKLAMKAMPANJER PÅ TV, OMFATTANDE INDIVIDER SOM RÄDDATS AV AMNESTY

Reklam och media är en väldigt viktig metod, för att göra reklam för Amnesty International. AI:s tillväxt kräver mera insatser, för att behålla ökningen av sitt medlemsantal. AI insats är känd genom hela historien, och kan aldrig glömmas. En viktig reklammetod är korta och långa intervjuer med individer som AI har hjälpt och räddat undan diktaturer, omänsklig behandling, och till och med hängning. Till exempel: "Ni har räddat mitt liv". Orden kommer från Jean-Claude Roger Mbede och publicerades på AI:s hemsida och skickades till AI medlemmar 23 oktober 2012.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att AI ska hålla långa och korta intervju med tidigare individer som AI hjälpt,

att publicera dessa intervjuer på nätet och som korta reklamfilmer på internationell TV,

att skapa en plats på AI:s hemsida, som innehåller alla dessa intervjuer.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens uppfattning gällande medias genomslagskraft. Reklam och film är starka budskapsbärare, och vi använder oss ofta av dessa kanaler i de fall det finns text, bild och film om individer. Vi påtalar ofta för våra utredare och kollegor världen över hur viktiga dessa vittnesmål är i vår kommunikation, och när den internationella rörelsen har möjlighet att göra film försöker vi alltid sprida den vidare.

Det är dock inte alltid möjligt att producera sådant material - alla individer vill inte vara med, då de ofta kan ha traumatiska upplevelser som rörs upp när de berättar om dem, och från svenska sektionens håll är det ofta svårt att arrangera det rent praktiskt och ekonomiskt. Bara att skapa en enda sådan film som motionären föreslår skulle vara väldigt kostsamt, och att köpa sändningstid i nationella och internationella kanaler är en än mer kostsam historia. Däremot fortsätter vi som sagt att använda oss av de filmer som tas fram internationellt, och att föra fram vikten av dessa historier till internationella rörelsen.

Vad gäller reklamfilmer och filmer om Amnestys arbete i allmänhet, har vi i svenska sektionen de senaste åren producerat tre reklamfilmer på tre teman som vi spridit effektivt inom den mediabudget vi har. Dessutom har vi de filmer som vi löpande producerar via Postkodlotteriet (där de visas i samband med Postkodmiljonären med över 1 miljon tittare) och en informationsfilm om Amnesty som togs fram efter önskemål på Aktivistseminariet och som också spridits till grupper och medlemmar.

De filmer som vi har är också publicerade på vår hemsida och på Amnesty Sveriges Youtube-kanal. Det finns också internationella Youtube-kanaler. Ansvariga på sekretariatet arbetar ständigt med att bedöma rätt kanal för rätt budskap beroende på vilket material det finns tillgång till och vilken målgrupp det ska riktas till.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.7 REGELBUNDA RAPPORTER TILL MEDIA OM URHOLKNING AV ASYLRÄTTEN

Den 15 februari införde DN en lång artikel av Arne Ruth om Migrationsverkets handläggning av konstnären Narek Aghajnyan hans fru Liliith Gazaryan från Armenien och deras två små barn födda i Sverige. Den typen av kritisk granskning av vad asylsökande i Sverige utsätts för skulle behöva vara införd varenda dag.

Sedan maj 2012 gör vi regelbundet, var fjortonde dag, besök på förvaret i Gävle. Då och då talar vi med personer, som inte heller har fått en rättssäker asylprövning och som riskerar att fängslas, torteras och eventuellt dödas vid återsändande. Allra mest upprörande är avvisningen av en iransk man som togs av säkerhetspolisen i Teheran omedelbart vid ankomsten 2 december och som sedan dess inte har hörts av. Hans brott var regimkritik på nätet. Ännu en person, som i sin frånvaro har dömts till 15 års fängelse på grund av medial verksamhet, väntar på avvisning till Iran, när detta skrivs. Och det finns en rad andra upprörande exempel på det som Arne Ruth beskriver som att handläggare på Migrationsverket struntar i sina regler och gör politiska tolkningar av världsläget, dessvärre med grava felbedömningar av hotbilden i flera länder. Därigenom undergrävs asylrätten successivt i takt med att främlingsfientlighet växer som en samhällelig farsot och underminerar arbetet för mänskliga rättigheter. Allt fler olyckliga asylsökande behöver hjälp av Rådgivningsbyrån, som är så överhopad med ärenden, att man har tvingats stänga dörren för nya akutfall.

Amnestys egen policy i asyl- och flyktingfrågor är strängt reglerad, vilket det finns en rad goda skäl för. Men den försiktiga policyn hindrar att viktig information om Migrationsverkets handläggning av och gränspolisens hantering av asyl- och skyddsökande inte når ut i den omfattning som skulle behövas för att bidra till politiskt uppvaknande på bred front.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att en grupp tillsätts bestående av styrelserepresentanter, Amnestys flyktingjurister och pressansvarige samt representanter för förvarsgrupperna med uppgift analysera på vilket sätt policyn skulle kunna förändras mot större medial öppenhet om de åsidosättanden av asylrätten som kommer till Amnestys kännedom,

att styrelsen undersöker en ekonomisk omfördelning som gör det möjligt att bidra till att fler jurister med särskilt kunnande om asylprocessen anställs på Rådgivningsbyrån.

/Amnesty grupp 129, Sandviken 2013-02-19

Anita Grünbaum
Zaradesht Bekir
Kerstin Olsson

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen anser att det är av stor betydelse att information om felaktig handläggning och/ eller bedömningar i enskilda asylärenden liksom kunskap om länder och utsatta grupper kommer till relevanta myndigheters och domstolars kännedom. Styrelsen anser likaså att det är av stor betydelse att hålla regering, riksdag och myndigheter och domstolar samt media såväl informerade som att bistå med utbildning.

Karaktären av Amnesty Internationals uppdrag innebär att vårt sätt att agera och försöka få förändring till stånd delvis blir ett annat än det som journalister och media har. Amnestys arbete och ståndpunkter gällande flykting- och migrationsrelaterade frågor får dock mycket uppmärksamhet i media. Sekretariatets flyktingavdelning och pressekreterare har i princip dagligen kontakt med olika media om dessa frågor. Inte sällan bistår sekretariatet

med relevant bakgrundsinformation kring aktuella frågor. När så är relevant vilket det är förhållandevis ofta, deltar sekretariatet i debatter, diskussioner och panelsamtal i såväl radio som TV liksom i andra publika sammanhang. Amnesty uttalar sig dock nästan aldrig i ett enskilt asylärende, både på grund av vår tystnadsplikt men också med tanke på den enskilda individens säkerhet. Av detta skäl har också namnet på personen som utvisades till Teheran och som omnämndes i motionen, tagits bort.

Amnestys arbetsmetoder är flera varav media är en. En annan är att initiera och delta i möten med polisen, Migrationsverket, migrationsdomstolarna, regeringen och riksdagen. Sekretariatet deltar i ett mycket stort antal möten av olika slag där relevant kritik framförs som i vissa fall också leder till konkreta förändringar och förbättringar. I de fall så inte sker fortgår naturligtvis arbetet och vilka metoder som väljs beror på den enskilda frågan. Två viktiga frågor av avgörande betydelse för en god och rättssäker asylprövning är våra krav på en total översyn av hela utlänningslagen samt införande av obligatoriska kunskapstester för alla jurister inklusive advokater som vill åta sig uppdrag som offentliga biträden i asylärenden. Båda dessa frågor är exempel på när vi arbetar genom alla för oss tillgängliga kanaler. Ytterligare ett exempel som kan nämnas är studien om romer i asylprocessen. Ett positivt exempel där vi fann det lämpligt att aktivt medverka i media var angående frågan om utvisning av uighurer till Kina.

En viktig del av arbetet med flyktingar och migranter är att tillse att asylsökande får tillgång till en rättssäker asylprocess samt att deras rättigheter tillvaratas i de fall de placeras i förvar. I det senare arbetet bistår de medlemmar som ingår i särskilda förvarsgrupper som regelbundet besöker förvaren i Åstorp, Göteborg, Märsta och nu sedan en tid tillbaka, även Gävle. Besöken går främst ut på att vara närvarande som medmänniska men också att tillse att de som har rätt till ett offentligt biträde också har fått ett sådant samt att eventuellt kunna bistå med kontakt med MR-organisation i hemlandet som den förvarstagne skall återsändas till. I de fall en person vill tala med Amnesty om sina skyddsbehov, ska en kontakt förmedlas till sekretariatets flyktingavdelning. Innan man kan göra någon bedömning av skyddsbehov behöver först flyktingavdelningen få tillgång till alla handlingar i ärendet. Uppdraget som förvarsbesökare är både svårt och givande. Efter varje besök skickar förvarsgruppen per mail information om vilka man har talat med och vilka frågor som har uppkommit samt vilka som vill ha kontakt med sekretariatet. Återkoppling sker sedan tillbaka från sekretariatet till förvarsgruppen. Sedan ett år tillbaka har sektionen infört ett särskilt nationellt tvådagarsmöte per år vid vilket samtliga förvarsbesökare, flykting- och migrationssamordnare samt sekretariatets flyktingavdelning träffas. Nästa möte kommer att ske 7 - 8 september 2013. Såväl detta möte som den regelbundna kontakten mellan förvarsgrupperna, flykting- och migrationssamordnarna och sekretariatet är av stor betydelse också för att fånga upp eventuella strukturella problem och felaktigheter i bedömningar och arbetsmetoder.

Styrelsen anser att de relevanta verktyg och den kunskap som behövs för bedömningen av när sektionen skall använda sig av media i sitt påverkansarbete redan finns. Kunskap om ett stort antal faktorer krävs vid dessa bedömningar och styrelsen anser att det är av yttersta vikt att flyktingavdelningen och relevanta personer på sekretariatet tillsammans med Amnestys landutredare också fortsättningsvis får förtroende att göra dessa. Styrelsen anser inte att en sådan grupp som motionärerna hänvisar till i sitt förslag bör tillsättas.

Styrelsen håller med motionärerna om att arbetet med flyktingar och migranter är viktigt. Detta speglas också av att det i svenska sektionen finns två anställda som arbetar med flykting- och migrationsfrågor. Sektionen bidrar med medlemsavgiften till Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar (RGB) samt varje år med ytterligare bidrag. Sekretariatet deltar också i RGB:s styrelsearbete. Sektionen har de senaste åren givit extra bidrag till RGB:s verksamhet och vid ett tillfälle särskilt, på RGB:s begäran, för att ge möjligheten att anställa en femte handläggare. Vi anser alltså att vi redan prioriterar stödet till sektionens och RGB:s arbete. För närvarande pågår en diskussion mellan RGB:s medlemmar om verksamheten och ekonomin, en diskussion vi inte tycker att vi kan föregå. Vi anser inte heller att Amnestys årsmöte kan besluta i ärenden som rör en annan organisation och vilken typ av anställda de behöver. Skulle diskussionen hos RGB komma fram till att de har ytterligare behov av stöd, och skulle de vända

sig till Amnesty angående detta, kommer styrelsen naturligtvis diskutera detta inom ramen för budgetprocessen.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.8 "TACK FÖR BIDRAGET"

Vi är en grupp som envisas med att fortsätta samla in pengar. Vi är medvetna om att bidragen från grupperna är av mindre betydelse för totalbudgeten, i skenet av betydligt större intäkter från till exempel Postkodlotteriet, Humanfonden och passiva gaturaggade face-to face medlemmar.

Orsaken till att vi fortsätter samla in pengar är att vi anser att penninginsamlandet är en integrerad del av aktivismen och att det håller kvar känslan av ansvar för den oberoende ekonomin, som inte accepterar styrande bidrag från stat eller i vårt fall från kommunen.

Även om gruppavgiften är avskaffad och det vi gör sker på frivillig väg tycker vi att det för ordnings skull vore på plats att insamlade grupper åtminstone får ett kvitto på mottaget bidrag.

Vi föreslår årsmötet besluta:

att mottagna bidrag bekräftas till avsändande grupp.

/Grupp 179, Hässleholm

Lars Blad
Anneli Nilsson
Tony Öhrling

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar åsikten att insamling är en viktig del av arbetet på aktivistnivå, och insamling omnämns alltid som ett av fyra arbetsområden (de övriga tre är att påverka makthavare, att sprida information/skapa opinion och att värva medlemmar) för våra aktiva medlemmar.

Det är sant att bidragen från grupper och distrikt utgör en allt mindre andel av sektionens budget (främst för att våra intäker i övrigt ökat kraftigt de senaste åren) men de är viktiga, de uppskattas och de skapar förutsättningar för oss att bedriva arbete för mänskliga rättigheter. Styrelsen vill även poängtera att vi inte gör skillnad på medlemmar och medlemmar och därför inte brukar använda oss av uttrycket "passiva medlemmar" då vi anser att alla medlemmars bidrag är värdefulla, vare sig det är i form av ekonomiska bidrag eller med sitt engagemang.

Vad gäller frågan om bekräftelser så sker redan detta, sekretariatet har infört rutinen att sända bekräftelser till grupper och distrikt som skickar ekonomiska bidrag till sektionen. Bekräftelserna skickas via e-post till berörda gruppsekreterare/distriktsombud, vilket inte medför några kostnader och inte heller är särskilt arbetskrävande.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.9 ETT ÅRLIGT BESÖK AV STYRELSEREPRESENTANTER ELLER DISTRIKTET TILL GRUPPERNA

Amnesty International har växt mer och mer under de senaste fem åren. Detta enligt den statistik som AI publicerar offentligt. Det krävs av ledningen för varje sektion att satsa mer på att behålla ökningen, och höja ökningen mer. En av de steg som måste tas, är ett årligt besök av representanter från sektionsstyrelse eller distrikt till AI grupperna i enlighet med deras geografiska fördelning.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att AI startar årliga besök av representanter från styrelsen eller distriktet till grupperna.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen har mellan sig fördelat ett regionansvar som innebär att varje ledamot är kontaktperson för ett eller flera distrikt eller områden där formell distriktsstruktur saknas, men där grupper ändå finns. Ledamöterna kontakter sina distrikt under året och i den mån det är möjligt deltar styrelsen gärna på distriktsårsmöten eller andra tillfällen för att diskutera eller informera om det som distrikten önskar.

I dagsläget finns runt 200 grupper i den svenska sektionen. Att besöka samtliga dessa grupper en gång om året skulle uppdelat på 10 stycken ledamöter ta runt 20 dagar plus restid för varje ledamot. Med den tid ledamöterna lägger ned idag är det redan en utmaning för valberedningen att hitta kandidater till styrelsen som både är villiga att lägga ned så mycket tid på styrelsearbetet och som har möjlighet att göra det. Styrelsen menar att ledamöternas resurser, i det här fallet tid, energi och engagemang - även om tanken är god – bör användas på sätt som inte utökar den redan stora arbetsbördan med ytterligare möten.

Representanter från distriktsstyrelserna gör i vissa fall redan den här typen av besök, men det är upp till distrikten att besluta om årliga besök ska vara ett måste för distriktet i fråga. Ett sådant förslag avseende distrikten läggs därför med fördel fram till de lokala distriktens årsmöten.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.10 INFÖR ARVODERAD SEKTIONSSTYRELSE

Jag föreslår årsmötet att sektionensstyrelsen arvoderas. En icke arvoderad styrelse bereder väg för demokratiproblem. Styrelseuppdraget måste och ska bära sig själv. Ingen ska behöva söka "bistånd" eller för den delen undra över sin ekonomi innan den svarar på frågan från valberedningen.

Blotta tanken behöva "söka bistånd" för exempelvis inkomstbortfall, barnpassning eller djurhållning etc. vid deltagande i styrelsemöte, väcker med stor sannolikhet dubier, verkar avskräckande, hos många medlemmar.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att skälig ersättning utgår till sektionensstyrelsens valda ledamöter och suppleanter utöver reseersättningar och boendekostnader vid styrelsesammanträden.

/Hans Fredriksson, Göteborg

STYRELSENS YTTRANDE

Då frågan varit uppe i styrelsen förut redovisas ett utdrag nedan av den text styrelsen skrev inför årsmötet 2010 i frågan, i den årsmöteshandling som kallas "Uppföljning av årsmötesbeslut 2009" (ORG 50/012/2010):

Sekretariatet tillsatte under hösten 2009 en uppdragsgrupp på tre personer vilken bestod av Felicitas Bergström, Michael Falk och Ebba Hagander Mir. Uppdragsgruppens arbete resulterade i slutrapporten: "Utredning gällande ersättningsprinciper för sektionstyrelsens ledamöter" (ORG 53/007/2010). Rapporten finns att läsa på medlemssidorna.

Uppdragsgruppen har inhämtat information från nuvarande och tidigare styrelseledamöter, andra Amnestysektioner och andra ideella organisationer i Sverige. Uppdragsgruppen konstaterade att det finns en problematik i att kombinera de mer krävande posterna i styrelsen med andra uppgifter som heltidsarbete eller småbarn. När det gäller nedlagd tid konstaterar uppdragsgruppen att ordförande lägger ned arbetstid motsvarande ca ett halvtidsarbete (50 procent av ett heltidsarbete) på styrelseuppdraget, inklusive mötestid. Vidare finns det brister gällande mångfald och att inte fler kandiderar till förtroendeposter.

Uppdragsgruppen redovisade argument såväl för som emot arvodering och deras slutsats var att det finns fler fördelar än nackdelar med arvodering. Uppdragsgruppen fann att dagens system är exkluderande och att en rimlig arvodering skulle vara mer inkluderande. Bland jämförbara svenska organisationer används arvodering hos två tredjedelar. Inom Amnesty är det däremot endast norska sektionen som idag arvoderar sin ordförande. På det internationella råds-mötet (ICM) 2009 avslogs förslaget om att börja arvodera den internationella styrelsen (IEC).

Uppdragsgruppen menade att ett månatligt arvode var att föredra och de föreslog ett arvode på 40 % av ett prisbasbelopp (vilket 2010 är fastställt till 42 400 kr) för ordförande, 20 % till vice ordförande och kassör samt 10 % till strategigruppssammankallande och styrelsens representant i AIK. Uppdragsgruppen föreslog att kvalitetskontroll bland annat kunde ske genom en årlig översyn av Granskningskommittén.

Granskningskommittén meddelade att de ställer sig bakom uppdragsgruppens förslag med skillnaden att föreslagna arvoden bör halveras.

Styrelsen har diskuterat uppdragsgruppens förslag vid två styrelsemöten, på januarimötet och på marsmötet [2010]. Det finns skilda åsikter inom styrelsen gällande synen på arvodering.

De inom styrelsen som är positiva till arvodering tycker att endast ordförande bör arvoderas. De argument som presenteras är att ordföranderollen är ett ansvarsfullt uppdrag som innebär arbetsuppgifter som är tidskrävande och som ställer stora krav på tillgänglighet och flexibilitet. Vidare nämns mångfaldsaspekten och vikten av att möjliggöra för ett bredare urval när det gäller framtida ordförandekandidater. Det huvudsakliga skälet för arvodering av ordförande är behovet av att underlätta för uppdragets genomförande.

De inom styrelsen som är negativa till arvodering av ordförande tycker att det inte är förenligt med Amnesty som frivilligorganisation där grunden är ideellt arbete. Vidare menar några att ett beslut för arvodering principiellt skulle strida mot den inriktning som beslutats om internationellt, vilken säger att den internationella styrelsens ledamöter inte ska arvoderas. De som framför dessa argument menar att det bör finnas andra sätt för att underlätta för uppdragets genomförande.

Då styrelsen inte kunde enas i frågan togs beslutet med votering. Sektionens ordförande avstod från att rösta. Styrelsen beslutade, med en rösts övervikt, att inte lägga ett förslag till årsmötet 2010 om att arvodera sektionens ordförande. (För en mer utförlig redogörelse över hur diskussionen gick, läs § 157 i protokollet från styrelsens marsmöte [2010].)

Styrelsen fattade däremot ett beslut 2010 om att revidera riktlinjerna för ersättning och för förtroendevalda för att förtydliga möjligheten som ges att ansöka om ersättning för förlorad arbetsinkomst, likt det motionären hänvisar till, vilket dock gäller enbart vid möten eller uppdrag på ordinarie arbetstid. Granskningskommittén uppmanade även styrelsen så sent som vid årsmötet 2012 att mer aktivt utnyttja möjligheten att ansöka om ersättning för förlorad arbetsinkomst. Då den tyngsta arbetsbördan, som utredningen också konstaterade, faller på ordförande är det främst ordförande som tvingats ta ledigt för att kunna genomföra diverse styrelserelaterade möten. Förra året (2012) tog sektionens ordförande exempelvis ut drygt 22 000 kr i förlorad arbetsinkomst i enlighet med riktlinjerna. Denna möjlighet har alltså kommit att användas mer och åtminstone lett till att ledamöterna kompenseras för inkomstbortfall, helt eller delvis, beroende på inkomst.

Även efter årsmötet 2010 har frågan om arvodering varit på tal inom styrelsen i samband med att andra frågor har diskuterats, men frågan har inte diskuterats ingående som en egen punkt på dagordningen sedan dess.

Med hänsyn till ovanstående avstår styrelsen från att yttra sig för eller emot förslaget.

2.11 STYRELSELEDAMÖTERS ERSÄTTARE OCH MEDHJÄLPARE

Varje organisation behöver en bra och fungerande styrelse, för att organisationen ska fungera på ett riktigt bra sätt. AI har en väl fungerande grupp, som arbetar på ett riktigt bra sätt. För att styrelsen ska behålla sina goda resultat, och inte tappar sin kvalitet, så är det bra om styrelsen alltid har många ersättare, som är beredda att ta ansvar när det behövs. Om varje styrelseledamot har flera ersättare, så kan styrelsen alltid ha många som kan ta ansvar när det behövs.

Detta eftersom det inte är alltid så lätt, att ha bra styrelsemedlemmar beredda i tid. En grupp styrelseersättare som praktiserar styrelsens arbetsuppgifter, kan vara en riktig bra lösning till liknande problem.

Detta kräver flera stadgeändringar, där **fetad** text är tillägg, se nedan.

Jag föreslår årsmötet besluta:

att svenska sektionen förbereder tre ersättare till varje medlem i styrelsen, som praktiserar styrelsens arbetsuppgifter och ändra i svenska sektionens stadgar enligt följande:

7.5 Förslag till årsmötets dagordning upprättas av styrelsen. Följande ärenden skall alltid finnas upptagna:

...

*val av sektionensstyrelse: a) ordförande för en tid av två år (väljs vartannat år), b) kassör för en tid av två år (väljs vartannat år), c) ytterligare tre ordinarie ledamöter för en tid av två år och d) två suppleanter för en tid av ett år **e) tre personliga ersättare till samtliga ledamöter/suppleanter för samma tid som sin ledamot***

...

*10.1 Styrelsen består av: ordförande, kassör och ytterligare sex ordinarie ledamöter, två suppleanter, **30 personliga ersättare till ledamöterna/suppleanterna** samt personalrepresentant med personlig ersättare. Personalrepresentanten har närvaro- och yttranderätt.*

10.2 Ordförande och kassör väljs särskilt av årsmötet för en tid av två år med val av ordförande ena året och kassör andra året. Sex ledamöter väljs av årsmötet för en tid av två år med val av halva antalet ena året och halva antalet andra året. Två suppleanter väljs av årsmötet för en tid av ett år. **Tre ersättare till samtliga ledamöter/suppleanter väljs av årsmötet för samma period som sin ledamot/suppleant.** Ledamöter och suppleanter **samt ersättare** kan återväljas. Vid vakans kan årsmöte eller extra medlemsmöte förrätta fyllnadsval.

/Mahde Shawane

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen håller med motionären om att det är viktigt att sektionen har en styrelse som fungerar bra och är beredd att ta det ansvar som uppdraget innebär. Det är praxis i svenska sektionens styrelse att alla ledamöter, även suppleanterna, deltar på alla möten. Detta för att styrelsen ska fungera bra som ett kollektiv, men också för att alla ledamöter ska vara insatta i de frågor styrelsen hanterar. De ordinarie ledamöterna har generellt en hög närvaro på styrelsemötena och eftersom även suppleanterna förväntas delta på alla möten är styrelsen alltid beslutsmässig. Styrelsen anser att det nuvarande systemet med åtta ordinarie ledamöter och två suppleanter samt personalrepresentanten och dennes ersättare fungerar bra och förespråkar ingen förändring av stadgarna på denna punkt.

Styrelsen föreslår årsmötet att avslå motionen.

2.12 STADGEÄNDRINGSFÖRSLAG FRÅN STYRELSEN OM BEGRÄNSAD MANDATTID

Sektionsstyrelsen fick på årsmötet 2012 i uppdrag att ta fram ett förslag om begränsad mandattid för förtroendevalda, det vill säga en begränsning av hur många gånger man kan väljas om till sektionens styrelsen, Fondstyrelsen, granskningskommittén och valberedningen. Årsmötesbeslutet från 2012 lyder:

***att** uppdra åt styrelsen att presentera ett stadgeändringsförslag till årsmötet 2013 om begränsade mandatperioder för förtroendevalda av årsmötet.*

För att tydliggöra vill styrelsen lyfta att mandatperioderna inom svenska Amnesty är 1-2 år, det som åsyftas är alltså en begränsning av den sammanhängande tid man kan sitta som förtroendevald i ett och samma organ. Flera sektioner inom Amnesty, den internationella styrelsen (IEC) och även liknande organisationer har idag någon form av begränsad mandattid för förtroendevalda. Oftast innebär det att de personer som väljs till förtroendeuppdrag kan inneha ett uppdrag i en maximal sammanhängande period på sex eller åtta år. För IEC gäller exempelvis maximalt åtta år.

På föregående internationella rådsmöte (ICM) bestämdes att det skulle tas fram en gemensam standard ("Core Standards" på engelska), vilken bland annat omfattar sektionernas stadgar. Enligt det förslag som lagts fram inför årets ICM i augusti ska sektionerna ha en begränsad mandattid för förtroendevalda. Några andra skäl till att införa begränsad mandattid är att öka rotationen på våra förtroendeposter och därigenom skapa större delaktighet i vår demokrati och en ökad genomströmning av idéer. Begränsad möjlig mandattid minskar även risken för vissa former av maktmissbruk och, mer generellt, att makten hamnar i för få händer under för lång tid. I den svenska sektionen har vi historiskt sett haft lite konkurrens om platser på själva årsmötet och att införa begränsad mandattid skulle kunna hjälpa till att skapa en mer levande demokrati. För svenska Amnesty bör denna stadgeändring ses som en principiell fråga och förebyggande åtgärd snarare än lösning på ett faktiskt problem.

Styrelsen har grundligt utrett och diskuterat denna fråga och tagit upp en mängd olika förslag till beredning innan

vi landade i förslaget nedan. Styrelsen vill, för att vara transparenta och tydliga inför årsmötet, redogöra för hur diskussionen har förts för att på så sätt ge årsmötet fler faktorer och alternativ som bakgrund. Nedan redogörs därför för olika aspekter som diskuterats.

Styrelsen har diskuterat om det skulle vara lämpligt att ha möjlighet att göra undantag från regeln om begränsad mandattid. Detta skulle i så fall vara aktuellt om det finns ett stort behov av en fortsatt kontinuitet i styrelsen och att viktig kompetens annars skulle gå förlorad samt att liknande kompetens inte har stått att finna bland nya kandidater. Styrelsen valde dock bort detta dels på grund av att regeln kommer att bli godtycklig samt att de skäl som finns för att begränsa mandattid då delvis går förlorade. Styrelsen har därtill svårt att se att en sådan akut situation skulle inträffa.

Styrelsen har resonerat kring huruvida det bör finnas särskilda regler för ordförande och kassör som gör det möjligt för individer som har dessa poster att sitta längre, förslagsvis ytterligare en mandatperiod. Skäl till detta skulle vara att dessa positioner kräver extra ansvar och erfarenhet, vilket gör att personer som har dessa poster ofta har suttit ett antal år i styrelsen innan de åtar sig dessa positioner. Det vore då olyckligt att de på grund av denna regel inte kan åta sig uppdraget (alternativt enbart hinna sitta en kort period) trots att de anses bäst lämpade av årsmötet. Styrelsen har dock landat i att åtta år är en relativt lång tid och att detta torde ge personer som kan åta sig dessa positioner tid nog att göra så. Styrelsen har diskuterat att en begränsad mandattid kanske till och med kan göra att personer åtar sig ett sådant ansvar tidigare än vad de annars skulle ha gjort.

En annan fråga styrelsen överlagt är hur många år begränsningen bör sättas till. I denna diskussion landade styrelsen i att det finns fördelar i att ha samma begränsning som internationellt/IEC. Styrelsen vill även (se ovan) ha samma maxtid för samtliga ledamöter och vill då sätta ett i någon mån generöst tak, utan att för den delen ha en alltför lång möjlig tid. Det är styrelsens bedömning att åtta år då är en rimlig tidsperiod. Man bör även komma ihåg att ledamöterna fortfarande väljs på ett eller två års mandat och därefter är det upp till årsmötet att besluta om huruvida de får fortsatt förtroende (om kandidaten ställer upp för omval). Det den här föreslagna stadgeändringen reglerar är enbart den maximala (sammanhängande) tid en kandidat kan sitta som förtroendevald i något av de demokratiska organen.

I samband med beslutet behöver det tydliggöras hur den mandattid som innehafvs när beslutet fattas ska räknas. Styrelsen föreslår att maximalt fyra år av förfluten mandattid räknas med när beslutet träder i kraft 2014. Styrelsen anser att det generellt är olyckligt att regler som införs kan få retroaktiv effekt. Anledningen till att styrelsen trots det vill att detta ska gälla "bakåt" från år 2010 är att styrelsen samtidigt anser att det vore olämpligt att det (om nu detta är årsmötets vilja) annars kommer att gå hela åtta år innan denna regel kan få effekt. Styrelsen menar därför att det kan ses som en lämplig kompromiss att låta förslaget få en viss retroaktiv verkan, dock inte fullt ut.

Avslutningsvis är det styrelsens förslag att den svenska sektionen följer samma begränsning i mandattid som gäller för IEC, det vill säga en maximalt sammanhängande period på åtta år. Med denna åttaårsregel följer att valberedningen inte kan föreslå omval på mer än ett år för en person som suttit sju år i styrelsen.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att en ny paragraf 7.7 läggs till sektionens stadgar med följande lydelse:

7.7 Förtroendevalda i ett organ som väljs av årsmötet (sektionsstyrelsen, Fondstyrelsen, granskningskommittén och valberedningen) får maximalt tjänstgöra i en sammanhängande period av åtta år. Därefter måste ett uppehåll göras på minst två år för att kunna omväljas till samma organ.

att som övergångsregel inte inräkna tjänstgöringsår som gjorts före 2010 i det aktuella organet.

(Förtydligande: den sista att-satsen är en övergångsregel, inte en stadgeändring).

/Sektionsstyrelsen

2.13 FÖRSLAG OM AVSKAFFANDE AV PERSONALREPRESENTANTEN OCH DENNES SUPPLEANT OCH UTÖKANDE AV ANTALET LEDAMÖTER VALDA AV ÅRSMÖTET TILL AMNESTYFONDENS STYRELSE M.M.

Personalrepresentanter valdes för första gången in i sektionstyrelsen vid årsmötet 1982 och i Amnestyfonden 1984. Tidigare hade Fondstyrelsen uteslutande bestått av ledamöter ur sektionstyrelsen. Sedan 1995 väljs hela Fondstyrelsen av årsmötet, förutom personalrepresentanten och dennes suppleant som väljs av personalen på sekretariatet.

Att det skulle finnas personalrepresentanter i Fondstyrelsen följde på att sektionstyrelsen fick personalrepresentanter och detta har sedan fortgått. Till skillnad från i Fondstyrelsen behandlas i sektionstyrelsen frågor som berör arbetstagarnas intressen och inflytande i sakfrågor. Personalrepresentanten har alltså en annan roll i sektionstyrelsen. Behovet av personalrepresentation i Fondstyrelsen är därför mindre än i sektionstyrelsen. Amnestyfonden har två anställda samt en praktikant vid sekretariatet som tillför bland annat sakkunskaper och kan tillgodose personalens intressen och inflytande i Fonden. I Fonden finns även möjligheten att adjungera in relevant personal till de punkter där särskild kompetens behövs. Genom adjungering understryks dessutom vikten av samarbete och integrering mellan Fonden och sektionen.

Personalen vid sekretariatet samt generalsekreteraren har ställt sig bakom förslaget.

Enligt stadgarnas nuvarande lydelse ska Fondstyrelsen bestå av tio personer varav åtta väljs av årsmötet och de övriga två väljs bland och av personalen. Enligt detta förslag ska istället samtliga ledamöter av Fondstyrelsen väljas av årsmötet, varav sju ordinarie ledamöter och tre suppleanter.

Fonden beslutade den 20 oktober 2012 (se mötesprotokollet § 111) att dess styrelse fortsättningsvis ska bestå av tio av årsmötet valda ledamöter och suppleanter, varav sju ordinarie ledamöter och tre suppleanter.

Eftersom Amnestyfonden är en stiftelse måste Fondens styrelse hos Kammarkollegiet begära ändring av stadgarna i enlighet med beslutet. Detta förslag ger årsmötet tillfälle att ställa sig bakom fondstyrelsens beslut att gå vidare med en sådan ansökan.

Amnestyfonden delar sektionstyrelsens uppfattning i fråga om begränsning av mandattid för förtroendevalda inom svenska Amnesty och föreslår därför årsmötet att ställa sig bakom fondens beslut om stadgeändring i frågan.

För det fall årsmötet ställer sig bakom förslaget om begränsning av mandattider i föreslagna punkten 2 d kommer Fondstyrelsen att fatta ett beslut om att maximalt fyra år av den mandattid som innehafts före årsmötet 2014 räknas med vid tillämpningen av regeln om begränsade mandatperioder.

Förslaget kräver nedanstående förändringarna i Amnestyfondens stadgar samt sektionens stadgar, där **fetad** text är tillägg och överstruken text är sådant som föreslås tas bort.

Amnestyfondens styrelse föreslår årsmötet besluta:

att ställa sig bakom Amnestyfondens beslut att genomföra följande ändringar i fondens stadgar avseende Fondstyrelsens sammansättning:

2.a Fondens styrelse består av tio personer:

ordförande, personalrepresentant och ytterligare fem **sex** ordinarie ledamöter samt tre suppleanter, varav en är personlig ersättare för personalrepresentanten. Samtliga ledamöter måste vara medlemmar i svenska sektionen av Amnesty International. Fondens styrelse är ansvarig inför Svenska Sektionens årsmöte.

b Samtliga ledamöter förutom personalrepresentanten och dennes ersättare utses av sektionens årsmöte.

Ordinarie ledamöter i fondstyrelsen väljs för en tid av två år. Suppleant väljs för en tid av ett år. Vid varje **valt** årsmöte väljs **tre** av fondstyrelsens ordinarie ledamöter **fyra ordinarie ledamöter och tre suppleanter och valt** år **tre ordinarie ledamöter och tre suppleanter**.

c Personalrepresentanten och dess suppleant väljs av personalen för en tid av ett år bland den personal, avlönad eller icke avlönad, som arbetar inom sektionens sekretariat sedan minst ett år och som är medlem av Amnesty International.

d **c** Fondstyrelsens suppleanter inträder i ordinarie ledamöters ställe i den ordning de blivit valda och har då rösträtt.

d Den ordinarie ledamot eller suppleant som har innehaft förtroendeuppdrag i fondstyrelsen under en sammanhängande period på åtta år måste göra ett uppehåll på minst två år för att kunna omväljas till fondstyrelsen.

att göra dessa nödvändiga följdändringar i sektionens stadgar:

7.5 Förslag till årsmötets dagordning upprättas av styrelsen. Följande ärenden skall alltid finnas upptagna:

...

val av fondstyrelse: a) sex **sju** ordinarie ledamöter för en tid av två år med val av halva antalet **fyra** ena året och halva antalet **tre** andra året och b) två **tre** suppleanter för en tid av ett år

...

att beslutet blir omedelbart justerat.

/Amnestyfondens styrelse

FÖRSLAG OM RESOLUTION TILL ICM OM ANALYS AV MR-BISTÅND

MR-bistånd har sedan länge varit en del av Amnesty's arbete, till en början huvudsakligen som basbehov till samvetsfångar och politiska fångar. Omfattningen av Amnesty's bistånd har sedan dess vuxit och förändrats påtagligt och har samtidigt på senare tid blivit allt mer fokuserat som stöd till Amnesty's strategiska MR-arbete. Biståndet går till offer och överlevare av MR-kränkningar, individer som riskerar att få sina mänskliga rättigheter kränkta, ofta MR-försvarare, samt till lokala MR-organisationer med syftet att stärka deras arbete för mänskliga rättigheter. Biståndet har kommit att alltmer förstärka Amnesty's utrednings- och kampanjarbete genom att bland annat stärka lokala MR-organisationer.

Ett flertal sektioner bedriver MR-biståndsarbete i olika former och det totala förmedlade biståndet uppgår till omkring 15 miljoner kr per år, varav ca $\frac{3}{4}$ till MR-organisationer och $\frac{1}{4}$ direkt till individer. Amnesty's samlade bistånd har blivit mer samordnat genom att det sedan 2008 finns en biståndskordinator anställd vid det internationella sekretariatet.

Parallellt med denna utveckling sker omfattande förändringar inom det globala Amnesty genom det så kallade Global Transition Programme, GTP. GTP innebär bland annat att Amnesty förstärker närvaron i länder och regioner där Amnesty förmedlar MR-bistånd. Denna förstärkta närvaro innebär en potentiell ökad exponering och efterfrågan av Amnesty's bistånd och aktualiserar även andra frågor om biståndets roll i förhållande till GTP och dess genomförande.

För att biståndets roll och utveckling inom Amnesty i förändringsprocessen ska kvarstå och förankras som ett verktyg för att stötta Amnesty's strategiska MR-arbete bör det därför synliggöras och analyseras som ett integrerat strategiskt verktyg på högsta nivå inom Amnesty. Det är mot denna bakgrund som Amnestyfonden önskar att årsmötet beslutar att den svenska sektionen ska ställa sig bakom den schweiziska sektionens resolution till ICM 2013 om analys av MR-bistånd. Resolutionen kan komma att förändras eller justeras före ICM, men Amnestyfonden önskar ett årsmötesbeslut i den riktning som resolutionen avspeglar.

Se bilaga 5 för den Schweiziska resolutionen.

Amnestyfonden föreslår årsmötet besluta:

att uppdra åt svenska sektionen att på ICM 2013 ställa sig bakom AI Schweiz resolution om analys av MR-bistånd.

/Amnestyfondens styrelse

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen är öppen för att driva de frågor på ICM som årsmötet ställer sig bakom, som i detta fall att stödja AI Schweiz resolution. Men precis som när det gäller den resolution sektionens styrelsen själv lämnat in till ICM och söker årsmötets stöd för, önskar den delegation som ska förhandla för svenska sektionen att få ett öppet mandat. Mycket händer på plats på ICM och förslag kan således komma att ändras många gånger vilket gör det svårt att förhandla med ett strikt bindande beslut.

Med hänsyn till ovanstående avstår styrelsen från att yttra sig i saken.

BILAGA 1. TILL 1.1

REFERENSER

*Amnesty International: <http://www2.amnesty.se/ap.nsf/483ac524c39fe7a6c12568f200391731/5b73f66bd86ecb72c1257ac2006e6437?OpenDocument>

Law experts:

Mark Klamberg, Professor Kevin Jon Heller, Glenn Greenwald mfl:

"The Swedish extradition agreements with the US do not allow extradition when the offence is military or political".

"Sweden is prohibited from extraditing a person [if] there are substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to inhuman treatment".

"Even if the Supreme court has found that there are no obstacles, the Government can refuse extradition".

<http://klamberg.blogspot.se/2012/08/extradition-of-assange-to-us-via-sweden.html>

<http://opiniojuris.org/2012/08/22/klamberg-on-extraditing-assange-from-sweden-to-the-u-s/>

<http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2012/aug/24/new-statesman-error-assange-swedish-extradition>

<http://ggdrafts.blogspot.se/2012/08/professer-kevin-jon-heller-on-mark.html>

Human right violations:

<http://www.thenation.com/article/169860/protecting-torturers-prosecuting-whistleblowers>

<http://jonathanturley.org/2011/09/06/nuremburg-revisited-and-revised-the-legitimation-of-torture-in-the-united-states/>

<http://anewworldsinbirth.wordpress.com/2011/05/17/the-quaint-and-obsolete-nuremberg-principles/>

<http://www.chomsky.info/interviews/20070803.htm>

Personal threats against Julian Assange: <http://www.swedenversusassange.com/Timing-EAW-INTERPOL-Red->

BILAGA 2. TILL 1.2

REFERENSER

1. Doctoring the evidence, abandoning the victim. Jerusalem: Public committee against torture in Israel (PCATI)/ Physicians for Human Rights – Israel (PHR); 2011. Rapport, okt 2011.2.

2. Accountability still denied. Peri odic update: January 2012. PCATI; 2012. http://www.stoptorture.org.il/files/PCATI_eng_web.pdf3.

3. Rapport till FN:s Kommitté mot tortyr. DCI-Palestine. 31 mars 2012.

4. Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. FN:s generalförsamling; 1984. <http://www2.ohchr.org/english/law/cat.htm>

5. WMA Declaration of Tokyo – Guidelines for physicians concerning torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment in relation to detention and imprisonment. Tokyo: WMA; 1975. <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/c18/6>.

6. "Israeliska läkare medverkar inte i tortyr". Leonid Eidelman. Läkartidningen 45, 6 november 2012.

7. "Utsiktslöst agera i WMA för uteslutning av Israel". Marie Wedin, ordförande i Sveriges läkarförbund. Läkartidningen 43, 23 oktober 2012.

8. Human Rights Watch. Årsrapport 2012.

9. Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of industrial products, ACAA, artikel 2.

BILAGA 3. TILL 1.5

SAMMANFATTNING AV SYNPUNKTER FRÅN INTERVJUERNA

Vi ställde tre frågor till alla:

1. Vilka är dina erfarenheter av GK?
2. Vilken typ av information vill du ha för att lita på att styrelsen och andra centralt förtroendevalda gör det de ska? (Är det viktigt för dig att styrelsens arbete granskas på annat sätt än det arbete revisorerna gör?)
3. Tycker du att GK ska finnas kvar? Ja/Nej (med motiveringar/ändringsförslag)

Sammanfattning av svar till fråga 1

Vi har fått svar från 13 nuvarande eller tidigare GK- eller sektionsstyrelse-medlemmar, några har deltagit i båda verksamheterna, två medlemmar med enbart gruppaktivitet som erfarenhet samt sju distriktsombud. Dessutom har två distriktsstyrelser besvarat frågorna gemensamt. De flesta har inte läst GK-rapporter eller andra årsmöteshandlingar innan de deltagit i något årsmöte, eller innan de valts in i styrelse på någon nivå eller annat förtroendeuppdrag. Vi kunde kanske genomfört en större undersökning men vi har inte hunnit mer.

De flesta trodde att majoriteten medlemmar inte bryr sig så mycket om att få mycket information. De litar nog på att styrelsen gör sitt jobb och engagerar sig hellre i MR-arbete än arbete med organisationen. Det bekräftas också av de enskilda medlemmar vi talat med.

Sammanfattning av svar till fråga 2

De flesta anser att det är rimligt med någon typ av granskning från medlemmarnas synvinkel. Flera formulerar det som att det är en trygghet att styrelsen granskas från andra perspektiv än det ekonomiska medan färre anser att revisorernas arbete räcker. En sorts verksamhetsrevision, som är "neutral".

Några funderar på hur man skulle kunna ha en fullständigt oberoende GK-funktion, vilket de ser som ett ideal.

Det som efterfrågas är att någon kontrollerar, efter tydliga kriterier, att handlingsplanen som beslutats genomförs och en djupare analys av det strategiska arbetet. Den kontrollen bör leda till en aktivare diskussion mellan styrelse och medlemmar, även om den inte är så aktiv idag, tyvärr.

Några (få) anser att det räcker med övriga handlingar till årsmötena samt andra möjligheter att informera sig via hemsidan, protokoll, mm.

Sammanfattning av svar till fråga 3

Vi har fått in 20 ja och 2 nej på frågan. Dock finns många varianter på ja och nej, dvs förslag och funderingar på hur funktionen skulle kunna organiseras. Ca en fjärdedel svarar att de inte har tänkt på något alternativ till GK utan antar att det fungerar bra som det är. Övriga har många funderingar och förslag:

"Ja, GK är en viktig säkerhetsmekanism inom Amnesty, där eventuella problem med styrningen av organisationen kan upptäckas i tid. Att ta bort en sådan funktion är tusen gånger enklare än att återinföra den om organisationen väl skulle börja få problem."

"... kanske med fler medlemmar och också lägga till att se över hur sekretariatet jobbar. Där är en del saker man funderat över."

"Bra att årsmötet utser GK och utser sådana som själva varit aktiva i Amnesty på något sätt. Som en förbättring kan man fundera på om man kan utveckla bättre kommunikation mellan medlemmar och GK."

"Ja, om rollen blir tydligare, om man ser vilka kriterier som styr granskningen. Man kunde tänka sig som en medlem-sombudsman men då måste det vara tydligt, det blir en annan roll. Hittills varit mitt emellan."

"Jag vill ha kvar GK. Den är viktig för revisorerna granskar räkenskaperna, att alla allegat finns och att de räknat rätt etc. Och att ingen luftfaktura smugit sig in. Men de har inte minsta koll på hur rörelsen arbetar. Om det fungerar eller om den är insomnad."

"Bra om det fanns en funktion för att sprida tips och arbetsmetoder inom organisationen – det skulle kunna vara bra om GK hade en sådan funktion. Det skulle behövas bättre flöde mellan grupper och projekt och allt möjligt, mellan de som jobbar centralt och de som jobbar i olika grupper. Det vore bra med en sorts verksamhetsutvecklande funktion. Det finns många lokala initiativ som inte kommer ut ordentligt och inte kommer till styrelsen."

"Kompetens i GK? Två aspekter – förankringen i Amnesty, dvs bra med personer med långt perspektiv, som kan se strukturella förändringar över tid. God kompetens i organisationsfrågor och i styrning, i ekonomiska processer. Verksamhetsstyrningsinstrument. Nu blir det till exempel mer fokus på processer à la näringslivet. Det har relevans och är viktigt, till viss del, men där känner man också en tveksamhet, hur blir det med inflytande .. ... etc"

"Sedan kan GK ha två roller. Den ena rollen är att medlemmarna ska ha info och hålla styrelsen ansvarig men också en roll som är mycket mer av löpande konstruktiv kritik, och där finns kanske mindre frågor nu där GK skulle behövas, för strikt objektiv granskning. Men en roll att ge feedback, ett bollplank för styrelsen, någon att reflektera med. Det tyckte jag som styrelsemedlem skulle varit värdefullt. GK skulle då ge mer av konstruktiv kritik löpande, utifrån de direktiv man har. Det är viktigt vara väldigt ordtrogen när man jobbar i GK. Man ska vara så objektiv som möjligt. Viktigt att kritisera styrelsen, men GK ska vara ett steg tillbaka ... och se det lite utifrån och utifrån medlemmarnas intressen. Man kan klara både områdena ganska bra."

"Det är mycket viktigt att hålla distans mellan GK och styrelse, men personligen skulle jag gärna se ett GK som mer gick in i löpande dialog med sektionstyrelsen, som även kunde granska på styrelsens uppdrag utifrån hur vi har skött vissa specifika områden, eller komma med förslag till utveckling. Men det måste ske utifrån ett ömsesidigt förtroende, där sektionstyrelsen känner tillit till att GK kan verksamheten och har förmåga att vara dessa "kritiska vänner", samtidigt som GK känner tillit till och förstår att styrelsen faktiskt vill bli granskade och ser värdet i det."

"Kompetensbehov i GK kanske borde tydliggöras? Juridisk kompetens bra, men också bra med någon med professionell erfarenhet av granskning, controllerfunktion, samt ekonomisk kompetens. Eftersom styrelsen har ganska hög kompetens så borde samma krav ställas på GK."

En som svarat nej vill istället ha en funktion som medlemmar kan skicka frågor och förslag till.

Flera ja-svarare vill ha en tydligare linje mellan en "objektiv" och en mer "subjektiv" granskning.

BILAGA 4. TILL 1.11

RESOLUTION ANGÅENDE BEVARANDET AV VÅRA KÄRNVÄRDEN - AMNESTYS SVENSKA SEKTION

Resolutionen till ICM stöds av Amnestysektionerna i Frankrike, Österrike och Island

Internationella Rådsmötet:

Bekräftar Amnestys kärnvärden internationell solidaritet, opartiskhet och oberoende; sektioners och strukturers ökande roll när det gäller att utforma och tolka policyer för mänskliga rättigheter; samt det ökande arbetet på eget land inom rörelsen;

Uppmanar IEC att utveckla nödvändiga rutiner för att säkerställa att verksamhet och policyarbete alltid utgår från Amnestys kärnvärden internationell solidaritet, opartiskhet och oberoende, i enlighet med beslut 10 vid 2005 års ICM;

Uppmanar IEC att säkerställa att samtliga Amnestyenheter i sitt praktiska arbete tolkar våra kärnvärden på samma sätt;

Uppdrar åt IEC att vid ordförandemötet (Chairs Assembly) 2014 presentera de åtgärder som vidtagits för att implementera denna resolution.

Förklarande kommentar

Amnesty arbetar i dag med nya förutsättningar i en föränderlig värld. En viktig förändring sedan "i går" är en explosiv teknisk utveckling och en snabb utveckling av sociala medier. Detta medför en ökande press på alla enheter inom Amnesty att agera och reagera snabbt på kränkningar av mänskliga rättigheter, ibland på ett improviserat och ad hoc-mässigt sätt. Dessa nya förhållanden innebär också att sektioner och strukturer, liksom det internationella sekretariatet, i ökande grad ombeds att ge snabba kommentarer på uppkommande människorättsfrågor och på den politiska utvecklingen i bredare bemärkelse.

Vi har också förändrat vårt arbetssätt i vissa avseenden. Vi har lättat på restriktionerna mot att arbeta på eget land (Work On Own Country - WOOC) och sektioner och strukturer gör detta i större utsträckning i dag. Som påpekas i POL 30/008/2011 blir många sektioner och strukturer ombedda att ta ställning i lokala människorättsfrågor på ett sätt som var sällsynt för tio år sedan, och det är viktigt att vi "har förmågan och metoderna för att stödja det dagliga påverkansarbetet såväl på global som på lokal nivå/...". En viktig orsak till att vi hade restriktioner mot arbete på eget land var önskan att garantera upprätthållandet av våra kärnvärden och att inte riskera att förlora allmänhetens förtroende. Dessa garantier finns fortfarande, se 2005 års ICM beslut nr 10. Men vi tror att man ständigt behöver ta upp våra kärnvärden på nytt och försäkra sig om att de inte går förlorade när aktioner och policyskapandet blir mera lokalt och ad hoc-mässigt. Kärnvärdena är ju de viktigaste tillgångarna för vår organisation och omistliga för vår trovärdighet och objektivitet.

Vi har också diskuterat mer resultatnriktade aktioner och rekommendationer som går utöver rent juridisk kritik eller att "ge uttryck för principerna". Ett sådant tillvägagångssätt kan vara kortsiktigt effektivt vid människorättskränkningar men kan få långsiktigt negativa effekter om Amnesty betraktas som partiskt och populistiskt.

Förutom detta utgör vårt fokus på snabb tillväxt en ytterligare utmaning när det gäller våra kärnvärden. Vi måste ständigt vara medvetna om att behovet av tillväxt i det Globala Syd, i Öst samt i Indien och Brasilien - vad gäller såväl resurser som medlemmar och aktiviteter - gör det ännu viktigare att upprätthålla en gemensam syn på hur våra kärnvärden ska präglade det dagliga arbetet.

På grund av dessa nya förutsättningar, vårt nya arbetssätt och vår ambitiösa tillväxtstrategi tror vi att Amnesty ständigt bör begrunda våra beslut utifrån kärnvärdena samt föra en djupgående diskussion om hur vi ska upprätthålla våra kärnvärden i en värld i förändring. Vi tror också att det finns behov av att utveckla ett system för riskhantering för att försäkra oss om att våra kärnvärden inte går förlorade på grund av lokala/regionala hänsyn eller på grund av pressen att agera snabbare och mer ad hoc-mässigt.

BILAGA 5. TILL SENT INKOMMEN MOTION

SCHWEIZISKA SEKTIONENS RESOLUTION TILL ICM 2013 OM MR-BISTÅND: LEVERAGING THE POTENTIAL OF HUMAN RIGHTS RELIEF

The International Council

Reaffirming the importance of Amnesty International's Human Rights Relief work as a strategic tool, which complements other fields of action to advance AI's human rights agenda, Asserting that the decentralisation of our International Secretariat and the creation of AI hubs in South America, Asia and Africa presents both opportunities and challenges for the use and management of relief work,

Instructs the IEC

to provide within the ISP process a strategic analysis of the potential opportunities and challenges of Human Rights Relief within Amnesty's new structures and operations, as well as its possible implications for growth, partnerships and active participation to adequately consider the results of this analysis in AI's strategic planning (including fundraising) and to accordingly incorporate Human Rights Relief into the new operating model

Explanatory Note

Human Rights Relief is the financial assistance provided by AI to victims and survivors of human rights violations or abuses, individuals or communities at risk, Human Rights Defenders and human rights organizations, with the intent of strengthening and empowering its beneficiaries in their own efforts and initiatives to promote and protect human rights in their context.

Human Rights Relief has provided concrete support to individual rights-holders at risk including human rights defenders, victims of human rights violations and their relatives. It has allowed AI to collaborate with other local, regional and international human rights NGOs in order to strengthen the human rights movement.

Human Rights Relief was moved to the Individuals at Risk (IAR) unit within the Campaigns Programme (CP) in mid-2008, and a Relief Coordinator role was created to manage the application process and improve coordination across the IS and sections. In addition to many operational aspects of HRR work being increasingly standardized, the movement now has a good understanding of the amount of expenditure, the kinds of applications AI is supporting, how section Relief Programmes operate, and what kind of challenges are at stake. Today 11 sections have a dedicated relief budget. Every year, earmarked funds of approximately £ 1,75 Mio are processed for relief purposes.

Now as Amnesty is not only entering the process leading towards a new ISP but also puts in place a new operating model for the international secretariat a comprehensive analysis how relief work can best be integrated into AI's future works is needed. It is now the time to analyze best practices and to explore further reaching opportunities but also potential risks of relief work in the areas of growth, local partnerships, active participation, and obviously also fundraising.

By means of the OP2 project « Review of Financial Relief », the IS and the sections started to review the 2006 Human Rights Relief Principles and Procedures (FIN 50/001/2006). In the context of the Global Transition Programme, the opening of new offices in the Global South will increase staff's direct exposure to victims of human rights violations and HRDs in need of immediate support and protection. That's why an integrated and consistent approach will be of key importance to ensure efficient, effective and accountable use of relief funds and to maximise AI's human rights impact.